

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

4 | 2011

HLAVNÍ TÉMA

Setkání rektorů s prezidentem republiky <i>Vladimír Večerek</i>	1
Setkání děkanů a rektorů veterinárních fakult a univerzit Evropy při příležitosti 250. výročí založení první veterinární školy na světě <i>Vladimír Večerek</i>	2
Světová konference o veterinárním vzdělávání <i>Vladimíra Pištěková</i>	3

CELOUNIVERZITNÍ INFORMACE

Rektor prof. Večerek zvolen místopředsedou České konference rektorů <i>redakce</i>	4
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno <i>Vladimír Večerek</i>	5
Realizace Středoevropského technologického institutu CEITEC zahájena <i>Vladimír Večerek</i>	6
Profesor Hořín členem CIQA <i>Vladimír Večerek</i>	6
VFU Brno součástí pilotního projektu v rámci vypracování Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku (Q-RAM) <i>Vladimír Večerek</i>	7
Veřejné zakázky na VFU Brno <i>Mgr. Daniela Němcová</i>	10
Pasportizace <i>Mgr. Daniela Němcová</i>	11
Směrnice VFU Brno v roce 2011 <i>Vladimír Večerek</i>	13

Z ČINNOSTI FVL

Klinická laboratoř pro malá zvířata <i>Jaroslav Doubek</i>	14
Prázdninová příprava kreativních přístupů ve výuce fyziologie <i>Jaroslav Doubek, Eva Matalová</i>	15

Z ČINNOSTI FVHE

Přednostové ústavů a dalších pracovišť na Fakultě veterinární hygieny ekologie <i>Vladimír Večerek</i>	16
Za havrany do Srbska a Španělska <i>prof. MVDr. Ivan Literák, CSc., Jakub Procházka, Sebastian Franco</i>	20

Z ČINNOSTI FAF

Studentky farmacie bodovaly i v nadnárodním kole <i>Alena Sýkorová</i>	23
---	----

Z ČINNOSTI REKTORÁTNÍCH PRACOVIŠŤ

Institut celoživotního vzdělávání a informatiky v číslech <i>Mirko Treu</i>	24
Acta veterinaria Brno <i>doc. MVDr. Miloslava Lopatářová, CSc., PhDr. Jana Slámová, PhDr. Kateřina Drábková</i>	26

Z ČINNOSTI STUDENTŮ

Homecoming 2011 <i>Honza Vobr, Kateřina Ženková DiS.</i>	27
Veletržní běh Bmem 2011 – University Running <i>PaedDr. Jan Kubernát</i>	27
Bohatýrská trilogie 2011 <i>Petr Krátký</i>	28

UDÁLOSTI

Promoce <i>Alena Sýkorová</i>	30
Slavnostní zakončení na Univerzitě třetího věku <i>Alena Sýkorová</i>	31
KRMIVA 2011 <i>Eva Straková</i>	31
IX. Kábrtovy dietetické dny <i>Eva Straková, Pavel Suchý</i>	32
XIII. konference mladých vědeckých pracovníků <i>Alena Sýkorová</i>	33
Jarní putování po Raxalpe <i>PaedDr. Jan Kubernát</i>	34
Studentská výměna Brno – Lipsko 2010 <i>Alena Sýkorová</i>	36

**VITA
UNIVERSITATIS**

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity
Brno

4 | 2011

Vydává:

Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno
Palackého 1/3, 612 42 Brno

Vychází:

každé dva měsíce

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA
– předseda
MVDr. Pavel Brauner, Ph.D.
doc. PhDr. Karel Král, CSc.
prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.
MVDr. Mirko Treu, CSc.

Redakce – kontaktní osoba:

Barbora Šolcová
Tel.: 541 562 001, 724 743 250
solcovab@vfu.cz

foto: Mgr. Alena Sýkorová,
archiv redakce

Sazba:

Martina Petrová, tel.: 608 740 583
petrova.m@tiscali.cz

Jazyková korektura:

Mgr. Alena Sýkorová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254
ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 5/11:

20. 9. 2011

Příští číslo vyjde:

19. 10. 2011

Za obsah dodaných textů odpovídají
autoři

© Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno

Rektor Večerek s prezidentem Klausem
foto: archiv Hrad

Setkání rektorů s prezidentem republiky

Na prezidentském zámku v Lánech se 23. května 2011 uskutečnilo setkání prezidenta republiky Václava Klause s rektory veřejných vysokých škol. Prezident republiky Václav Klaus a jeho manželka Livia Klausová přivítali jednotlivé rektory před Lánským zámkem. Předseda České konference rektorů prof. Petr Fiala poděkoval v zahajovacím projevu prezidentovi za pozvání a vyslovil přesvědčení úspěšného jednání rektorů s panem prezidentem.

Následovalo pracovní jednání v jedné síni zámku, které trvalo přibližně 1,5 hodiny a zde byly diskutovány zejména reforma vysokých škol, vzdělávání na vysokých školách, výzkum na vysokých školách, financování vysokých škol, nový vysokoškolský zákon, kvalita vysokých škol, státní maturity a jejich využitelnost pro vysoké školy.

V problematice reformy vysokých škol se diskuse zaměřila na principy posilování samostatnosti vysokých škol, jejich autonomie a akademické samosprávy, současně však také na vyrovnání mechanismů v rozhodování a odpovědnosti za tato rozhodnutí uvnitř vysokých škol i ve vztahu k MŠMT, a na další zásadní změny na vysokých školách.

V oblasti vzdělávání byl předmětem jednání nárůst počtu studentů, zajišťování výuky na vysokých školách, struktura vzdělávacích programů, problematika

veřejných a soukromých vysokých škol a s tím související také kvalita vzdělávání na našich vysokých školách.

Ve výzkumu deklarovaly vysoké školy svoje úsilí dále posilovat oblast výzkumu na vysokých školách, zejména ve spojení s další tvůrčí činností studentů.

Financování vysokých škol prochází v posledních dvou letech významnou redukcí s dopadem na vysoké školy. Vysoké školy na základě požadavku společnosti zajistily v uplynulém období navýšení počtu studentů, avšak financování tohoto navýšeného počtu studentů se v rozpočtu vysokých škol neprojevovalo v plné výši a v současné době prostředky pro vysoké školy výrazně klesají.

V současnosti vzniká nový vysokoškolský zákon, který by měl legislativně upravit reformu vysokých škol. Významným tématem nového zákona je vznikající návrh na tzv. funkční místa profesorů a docentů, kdy profesorská a habilitační řízení by měla být v budoucnosti vázána na konkrétní funkční místa na vysoké škole.

V kvalitě vysokých škol byla zdůrazněna myšlenka formování kvalitativních ukazatelů pro vysoké školy a proces posuzování kvality na vysokých školách, zejména vznik vnitřních systémů kvality, využívání vnějších systémů kvality, činnost Akreditační komise v oblasti zajišťování

kvality vysokých škol a další možnosti v zajišťování kvality vysokých škol.

Státní maturity byly ze strany rektorů vysokých škol podpořeny jako princip k zajišťování kvality a jako motivační prvek k zvyšování kvality středních škol na základě porovnávání úrovně středních škol podle výsledků dosažených u maturitních zkoušek. Využitelnost státních maturit pro přijímací řízení na vysoké školy však vyžaduje změny ve stávajícím systému státních maturit na základě připomínek vysokých škol. K současnému obsahu a technickému zabezpečení státních maturit mají vysoké školy výhrady.

Po tomto jednání následovala další diskuse v zámeckém parku k problematice vysokých škol.

Zámek v Lánech v poslední době prochází velmi výraznou modernizací, kdy se ze zanedbaného zámku stává reprezentační sídlo umožňující přijímat zde i významné státní návštěvy. Zásadní podíl na této modernizaci stavební i vybavenosti zámku má manželka prezidenta Livia Klausová.

Jednání rektorů veřejných vysokých škol s prezidentem republiky Václavem Klausem bylo věcné, příjemné a nepochybně obohacující obě strany tohoto setkání.

■ text: **Vladimír Večerek**

foto: archiv Hrad

■ Rektori veřejných vysokých škol na setkání s prezidentem Klausem

Setkání děkanů a rektorů veterinárních fakult a univerzit Evropy při příležitosti 250. výročí založení první veterinární školy na světě

Ve dnech 11.–12. 5. 2011 se uskutečnilo setkání děkanů a rektorů veterinárních fakult a univerzit Evropy při příležitosti 250. výročí založení první veterinární školy na světě. Konalo se ve francouzském Lyonu, v kampusu veterinární fakulty, která byla založena v roce 1761 dekretem tehdejšího panovníka Ludvíka XIV. Lyonská veterinární fakulta se stala hostitelkou 24. plenárního zasedání Evropské asociace veterinárních fakult a univerzit a dvoudenní jednání této asociace bylo ve znamení tohoto významného veterinárního výročí.

Na tomto jednání byly projednávány další směry rozvoje veterinárního vzdělávání v Evropě. Největší pozornost byla soustředěna na zvyšování kvality veterinárního vzdělávání. Většina odborných příspěvků byla zaměřena na systém hodnocení kvality veterinárního vzdělávání formou současných evaluací

Rektor v rozpravě s prezidentem EAEVE prof. Fodorem

Socha zakladatele první veterinární školy na světě Bourgelata, v pozadí Veterinární fakulta v Lyonu

(stupeň I v hodnocení kvality) a na hodnocení kvality formou akreditací (stupeň II v hodnocení kvality) uskutečňovaných EAEVE. Novým trendem v posuzování kvality veterinárního vzdělávání bylo zvýraznění posuzování zajištění vedle výuky chovu zvířat, preklinických a klinických oborů, také oborů hygieny potravin, kde byla provedena analýza doporučující rozsah hygienických oborů na úrovni 12

– 15% z celkové výuky v rámci curricula. Dále byl zdůrazněn jako nový prvek hodnocení veterinárních fakult také akcent na existenci knihovnického, studijního a informačního centra pro studenty. Zvýrazňuje se role studentů při hodnocení úrovně výuky veterinárního vzdělávání. Byly prezentovány zkušenosti jak z evropského systému hodnocení kvality veterinárního vzdělávání, tak také ze

systemu uplatňovaného v USA a také v Japonsku.

Na jednání EAEVE navazovala po té dvoudenní konference zaměřená na veterinární vzdělávání, kde byly prezentovány podrobnější zkušenosti některých veterinárních fakult z výuky veterinárních studentů a diskutovány požadavky na obsah i formu ve vzdělávání jednotlivých oblastí i předmětů, které jsou součástí veterinárního curricula.

Jednání EAEVE ve francouzském Lyonu i následně konference zaměřená na veterinární vzdělávání byly příležitostí také k upřesnění stávajících a navázání dalších kontaktů a forem spolupráce mezi jednotlivými veterinárními fakultami. Tyto příležitosti byly využity jak na úrovni rektora, tak také na úrovni obou veterinárních fakult naší univerzity.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno

foto: autor

■ Chrám v Lyonu

Světová konference o veterinárním vzdělávání

Světová konference o veterinárním vzdělávání (WCVE 2011) se konala u příležitosti oslav World Veterinary Year 13.–15. května 2011 v Lyonu ve Francii. Konference byla věnována potřebám přizpůsobení veterinárního vzdělávání budoucím výzvám v oblasti veterinární ochrany veřejného zdraví.

Místem konání WCVE 2011 byl nový moderní areál VetAgro Sup, Veterinary Campus na okraji Lyonu, který byl založen 1.1. 2010 spojením Lyon National Veterinary School a National School for Agronomic Engineers of Clermont Ferrand. Hlavním moderátorem konference byl dr. Stéphane Martinot, děkan VetAgro Sup, který spolu s Michelem Grégoire z Ministerstva zemědělství a dr. Monique Elit, zástupcem generálního ředitele OIE, slavnostně zahájil konferenci. Konference se věnovala trendům ve veterinárním vzdělávání, zlepšováním veterinárního curricula, rozvoji veterinárního vzdělávání a problematice day one skills.

V rámci konference u příležitosti oslav World Veterinary Year byla vydána slavnostně poštovní známka, která obsahuje portrét zakladatele první evropské veterinární školy v Lyonu, založené v roce 1761, Claude Bourgelata.

■ Konference se konala ve Veterinary Campusu v Lyonu

Konference WCVE 2011 vytvořila prostor pro setkání a výměnu zkušeností jednotlivých představitelů veterinárních škol a vyzdvihla důležitost zvyšování povědomí o veterinární profesi a přínosu

veterinární medicíny v oblasti veterinární ochrany veřejného.

■ text: **Vladimíra Pištěková**
foto: autorka

Rektor prof. Večerek zvolen místopředsedou České konference rektorů

Ve dnech 9. až 10. června 2011 se konalo v Přerově na Vysoké škole logistiky o.p.s. zasedání České konference rektorů (ČKR). Předmětem jednání byly zejména problematiky týkající se financování vysokých škol, kvality a výkonnosti vysokých škol, přípravy nového vysokoškolského zákona a volba nového předsednictva ČKR.

V oblasti financování vysokých škol ČKR konstatovala, že poslední roky rozpočet vysokých škol klesá a v současné době ve srovnání s rokem 2011 je návrh na rozpočet pro vysoké školy pro rok 2012 nižší o 1 mld. Kč.

V problematice kvality a výkonnosti vysokých škol se ČKR zabývala systémem hodnocení kvality a výkonnosti vysokých škol a systém, který připravila pracovní skupina ČKR, byl předán řešiteli Individuálního projektu národního zaměření na kvalitu vysokých škol rektorovi prof. Raisovi k jeho dalšímu využití.

V přípravě nového vysokoškolského zákona ČKR ocenila zapojení ČKR do přípravy zákona již na počátku vzniku věcného záměru nového zákona a zabývala se odlišnými pohledy na některé části zákona MŠMT, ČKR a RVŠ.

Zasedání ČKR se zúčastnil také nový náměstek pro výzkum a vysoké školy MŠMT (od 1. 6. 2011) prof. Ing. Ivan

Pohled na zasedající (hosty byli náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy prof. Wilhelm a ředitel odboru vysokých škol Mgr. Nantl)

Wilhelm, CSc. a ředitel odboru vysokých škol Mgr. Jiří Nantl, LL.M.

V průběhu zasedání ČKR probíhala volba nového předsednictva ČKR pro příští dva roky. Stávající předseda ČKR prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. se již voleb neúčastnil, protože jeho mandát rektora končí. Novým předsedou ČKR byl zvolen prof. RNDr. Václav Hampel, DrSc., rektor Univerzity Karlovy v Praze (Praha). Z předcházejícího předsednictva ČKR byl místopředsedou zvolen prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, rektor Veterinární

a farmaceutické univerzity Brno (Brno). Novými členy předsednictva ČKR byli zvoleni prof. Ing. Richard Hindls, CSc., dr.h.c., rektor Vysoké školy ekonomické v Praze (Praha), doc. Ing. Josef Koubek, CSc., rektor Vysoké školy chemicko-technologické v Praze (Praha), doc. Ivo Mathé, rektor Akademie muzických umění v Praze (Praha), a JUDr. Ivan Barančík, rektor Vysoké školy logistiky o.p.s. (Přerov).

■ text: redakce
foto: archiv ČKR

■ Hromadná fotografie účastníků 111. zasedání Pléna ČKR

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Josef Dobeš navštívil 24. června 2011 Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno.

Po příjezdu do kampusu univerzity byl přivítán rektorem univerzity prof. MVDr. Vladimírem Večerkem, CSc. MBA, který v zasedací místnosti rektora za přítomnosti předsedy akademického senátu univerzity, prorektorky pro vzdělávání a kvestorky univerzity v krátké prezentaci představil ministroví historii, současné postavení a vize univerzity pro nejbližší období. Rektor zdůraznil zejména dlouhodobou tradici univerzity, její jedinečné postavení v rámci vysokých škol u nás, vysokou kvalitu výuky, významné úspěchy ve výzkumu, vysokou úroveň odborných veterinárních, hygienických a lékárenských činností a další specifika univerzity. Zdůraznil zařazení veterinárního lékařství a farmacie mezi 5 oborů patřících mezi regulovaná povolání upravená směrnicí Evropské unie a zařazení obou veterinárních fakult univerzity mezi prestižní veterinární fakulty Evropy a jejich uvedení na seznamu kvalitních veterinárních fakult Evropy. Zvýraznil také postavení Farmaceutické fakulty jako jedné ze

Ministr školství, Mgr. Josef Dobeš, při návštěvě VFU Brno před Pavilonem prof. Dražana (v diskusi s rektorem VFU Brno, prof. Večerkem a přednostou Kliniky chorob přežvýkavců a prasat, prof. Smolou)

dvou farmaceutických fakult u nás. Jako významný prvek mezinárodní otevřenosti

univerzity zmínil rozvíjející se vzdělávání v anglickém jazyce pro zahraniční studenty jak v oborech veterinárních, tak také v oborech farmaceutických. Rektor na závěr tohoto jednání ocenil přístup MŠMT při přípravě VFU Brno na další mezinárodní evaluaci a předal ministroví uznání Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

Poté za přítomnosti rektora a děkana fakulty veterinárního lékařství si ministr prohlédl Pavilon klinik malých zvířat, kde se zajímal zejména o Kliniku chorob psů a koček, a následně Pavilon klinik velkých zvířat, kde se zastavil zejména Klinice chorob koní a na Klinice chorob přežvýkavců a prasat.

Před odjezdem z VFU Brno ministr školství, mládeže a tělovýchovy diskutoval s rektorem VFU Brno další trendy rozvoje vysokých škol u nás, zejména v návaznosti na připravovanou reformu terciárního vzdělávání a připravovaný nový zákon o vysokých školách.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
foto: redakce

■ Ministr Dobeš navštívil také Kliniku chorob psů a koček

Realizace Středoevropského technologického institutu CEITEC zahájena

Podpisem na úrovni Evropské unie a na úrovni České republiky (MŠMT) byla k 1. červnu 2011 zahájena realizace velkého projektu z prostředků Evropské unie Operačního programu VaVpI – Středoevropského technologického institutu – CEITEC. Projekt směřuje k vytvoření evropského centra excelentní vědy integrující výzkum v oblasti věd o živé přírodě a pokročilých materiálech a technologiích.

Na tomto mimořádném projektu se podílí Masarykova univerzita, Vysoké učení technické v Brně, Mendlova univerzita v Brně, Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně, Ústav fyziky materiálů AV ČR a Výzkumný ústav veterinárního lékařství. Plánovaný rozpočet pro projekt je 5,246 mld. Kč.

Oblastmi výzkumu jsou Molekulární medicína, Molekulární veterinární medicína, Výzkum mozku a lidské mysli, Genomika a proteomika rostlinných systémů, Strukturní biologie, Pokročilé materiály, Pokročilé nanotechnologie a mikrotechnologie.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno se na projektu podílí 1,2% a zapojení do tohoto projektu evropského centra excellence je mimořádnou příležitostí pro zvýraznění postavení univerzity v oblasti špičkového evropského výzkumu.

■ Předání šeku

Slavnostně byla realizace projektu zahájena dne 7. června 2011 v Besedním domě v Brně za účasti náměstka pro výzkum a vysoké školství MŠMT ČR prof. Ivana Wilhelma, hejtmána Jihomoravského kraje dr. Michala Haška, primátora města Brna Romana Onderky a výkonného ředitele CEITEC Mgr. Tomáše Hrudu. Za jednotlivé instituce podílející se na realizaci CEITEC se účastnili přední představitelé těchto organizací, za Veterinární a farma-

ceutickou univerzitu Brno se účastnil slavnostního zahájení rektor VFU Brno prof. Vladimír Večerek.

Zahájení realizace projektu Středoevropského technologického institutu – CEITEC se konalo za mimořádného zájmu médií.

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno
foto: CEITEC

Profesor Hořín členem CIQA

Prof. MVDr. et RNDr. Petr Hořín, CSc. se stal členem Committee for Internal Quality Assurance (CIQA) Evropské asociace veterinárních fakult univerzit (EAEVE). Jedná se o nejvyšší orgán této instituce pro hodnocení kvality systému evaluace veterinárního vzdělávání na evropských veterinárních školách.

Do tohoto orgánu jsou jmenovány osoby s největšími zkušenostmi s hodnocením kvality veterinárního vzdělávání v rámci evaluací veterinárních fakult v Evropě prováděných EAEVE. Výbor je tříčlenný a vedle prof. Hořína z České republiky je členem také prof.

Wanner ze Švýcarska – bývalý dlouholetý prezident EAEVE ze Švýcarska. Předsedou je prof. Luca Rossi z Itálie. Prof. Hořín byl jmenován do této funkce na základě desetileté práce ve Společném výboru pro veterinární vzdělávání (dříve JEC – Joint Education Committee, nyní ECOVE – European Committee for Veterinary Education) EAEVE, který projednává a rozhoduje o výsledcích evaluace evropských škol, po dvou letech působení ve výkonném výboru EAEVE, a dále po mnohaletém působení jako předseda nebo člen evaluačních týmů, které posuzovaly kvali-

tu veterinárního vzdělávání evropských veterinárních škol (podílel se na téměř 20 evaluačních návštěvách evropských veterinárních fakult).

Pro Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno je jmenování prof. Hořína do CIQA významným uznáním jejího mezinárodního působení, protože osobnost každého člena výboru je spojována nepochybně také s vysokou školou, na níž působí a zpravidla jsou do těchto institucí jmenovány osobnosti z kvalitních veterinárních vysokých škol.

■ text: **Vladimír Večerek**

VFU Brno součástí pilotního projektu v rámci vypracování Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku (Q-RAM)

Součástí Boloňské deklarace směřující k vybudování evropského vysokoškolského prostoru byla myšlenka učinit různé systémy vysokoškolských kvalifikací v Evropě přehlednější a vzájemně srovnatelnější. Koncept získávané kvalifikace se stal základem pro vytváření vzájemně porovnatelnosti a srozumitelnosti národních systémů terciárního vzdělávání. V roce 2005 byl v Bergenu přijat Rámec kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání se záměrem popsat na základě tohoto rámce v jednotlivých zemích systémy terciárního vzdělávání, tj. vytvořit národní rámec kvalifikací terciárního vzdělávání. Pro zajištění kompatibility vytvářených národních kvalifikačních rámců terciárního vzdělávání mají sloužit deskriptory, pomocí nichž jsou národní kvalifikační rámce terciárního vzdělávání popisovány, tj. umožňují popis velmi odlišných systémů terciárního vzdělávání v různých zemích Evropy prostřednictvím stejné terminologie a stejné metodologie.

Jednotlivé státy Evropy v současné době tak vytváří národní kvalifikační rámce, jejichž obsahem je popis jednotlivých úrovní kvalifikací na základě výstupů z učení, nejčastěji prostřednictvím znalostí, dovedností a dalších způsobilostí (kompetencí). Také Česká republika vytváří Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, který má ve svém poslání vytvořit přehledný a srozumitelný systém výstupů terciárního vzdělávání, kompatibilní s Rámcem kvalifikací pro Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání. Tento kvalifikační rámec terciárního vzdělávání pro Českou republiku vzniká v rámci projektu Q-RAM, řešeného z prostředků operačních programů Evropské unie.

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání pro Českou republiku musí vycházet z rámce kvalifikací pro evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (QF EHEA) a z evropského rámce kvalifikací pro celoživotní vzdělávání (EQF) a z příslušných právních předpisů. Jeho cílem je také použitelnost pro zajišťování kvality kvalifikací v terciárním vzdělávání pro

Doc. Kolář – hlavní garant projektu Q - RAM

střednictvím vymezení úrovně prokazaných znalostí, dovedností a způsobilostí absolventů.

Národní kvalifikační rámec obsahuje obecný popis jednotlivých úrovní vzdělávání odpovídající jednotlivým typům kvalifikací (cyklům v QF EHEA, úrovním v EQF) a stanovující tak prostřednictvím úrovně odborných znalostí, odborných dovedností a obecných způsobilostí stupeň náročnosti jednotlivých typů kvalifikací (tj. typ bakalářský, magisterský, doktorský). Tento popis jednotlivých úrovní vzdělávání představuje Národní deskriptory Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku, které vytvářejí kvalifikační úrovně českého kvalifikačního rámce vyjadřované studijními programy: krátkého cyklu, bakalářské studijní programy, magisterské studijní programy, doktorské studijní programy. Studijní programy tak svými výstupy z učení vyjadřují odbornými znalostmi, odbornými dovednostmi a obecnými způsobilostmi naplňují předepsanou kvalifikační úroveň českého kvalifikačního rámce.

Řešitelský tým projektu zabývajícího se Národním kvalifikačním rámcem ter-

ciárního vzdělávání pro Českou republiku (Projekt Q-RAM) v současné době prezentoval První úroveň Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku představovou Národními deskriptory, tj. popisem odborných znalostí, dovedností a způsobilostí pro jednotlivé typy vzdělání následovně:

Bakalářský studijní program (180 – 240 kreditů)

Odborné znalosti

Absolventi studijního programu při absolvování prokazují:

- široké znalosti a porozumění předmětu a rozsahu daného oboru,
- široké znalosti teorií, konceptů a metod oboru,
- porozumění možnostem, podmínkám a omezením využití teorií, konceptů a metod oboru v praxi.

Odborné dovednosti

Absolventi studijního programu při absolvování umí:

- s využitím odborných znalostí na základě rámcově vymezeného úkolu řešit praktické problémy v oboru,

■ Jednání o projektu Q - RAM ve velkém zrcadlovém sále MŠMT

- vyhledat, utřídit a interpretovat informace relevantní pro řešení vymezeného praktického problému,
- použít některé základní výzkumné postupy oboru v rozsahu potřebném pro řešení praktických problémů v oboru.

Obecné způsobilosti

Absolventi studijního programu při absolvování jsou schopni:

- samostatně a odpovědně se rozhodovat v jen částečně známých souvislostech na základě rámcového zadání,
- dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinovat činnost týmu a nést odpovědnost za jeho výsledky,
- do řešení problémů zahrnout úvahu o jejich etickém rozměru,
- srozumitelně a přesvědčivě sdělovat odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů a vlastním názoru na jejich řešení,
- srozumitelně shrnout názory ostatních členů týmu,
- jednat v rámci svých odborných znalostí, dovedností a způsobilostí v alespoň jednom cizím jazyce,
- samostatně získávat další odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti na základě především praktické zkušenosti a jejího vyhodnocení, ale také samostatným studiem teoretických poznatků oboru.

Předpokládá se, že absolventi studijního programu vyšší úrovně mají také znalosti, dovednosti a způsobilosti příslušející studijním programům nižší úrovně.

Magisterský studijní program (60 – 180 kreditů)

Odborné znalosti

Absolventi studijního programu při absolvování prokazují:

- široké a/nebo hluboké znalosti a porozumění předmětu a rozsahu oboru odpovídající soudobému stavu poznání,
- široké a/nebo hluboké znalosti a porozumění teoriím, konceptům a metodám odpovídající soudobému stavu poznání v oboru,
- porozumění možnostem, podmínkám a omezením využití poznatků souvisejících oborů.

Odborné dovednosti

Absolventi studijního programu při absolvování umí:

- s využitím odborných znalostí samostatně vymezit a tvůrčím způsobem řešit teoretický nebo praktický problém v oboru,
- samostatně a tvůrčím způsobem řešit komplexní problém s použitím vybraných teorií, konceptů a metod oboru,
- použít některé z pokročilých výzkumných postupů v oboru způsobem umožňujícím získávat nové původní informace.

Obecné způsobilosti

Absolventi studijního programu při absolvování jsou schopni:

- samostatně a odpovědně rozhodovat v nových nebo měnících se souvislostech nebo v zásadě se vyvíjejícím prostředí s přihlédnutím ke širším společenským důsledkům rozhodování,
- dle vyvíjejících se souvislostí a dostupných zdrojů vymezit zadání pro odborné činnosti, koordinovat je, a nést konečnou odpovědnost za jejich výsledky,
- samostatného řešení etického problému,
- srozumitelně a přesvědčivě sdělovat odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory,
- jednat v rámci svých odborných znalostí, dovedností a způsobilostí v alespoň jednom cizím jazyce,
- plánovat, podporovat a řídit s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu.

Doktorský studijní program (180 – 240 kreditů)

Odborné znalosti

Absolventi studijního programu při absolvování prokazují:

- hluboké a systematické znalosti a porozumění předmětu a rozsahu oboru odpovídající soudobému stavu poznání

- hluboké a systematické znalosti a porozumění teoriím, konceptům a metodám, které jsou v popředí poznání oboru na mezinárodní úrovni
- porozumění systému věd a výzkumným problémům na pomezí oborů

Odborné dovednosti

Absolventi studijního programu při absolvování umí:

- navrhovat a používat pokročilé výzkumné postupy v oboru způsobem umožňujícím rozšiřovat poznání oboru původním výzkumem,
- rozvíjet a vyhodnocovat teorie, koncepty a metody oboru včetně vymezení oborů nebo jejich zařazení do širší oblasti.

Obecné způsobilosti

Absolventi studijního programu při absolvování jsou schopni:

- vyhodnocovat nové poznatky a ideje s přihlédnutím k dlouhodobým společenským důsledkům jejich využívání,
- plánovat rozsáhlé činnosti tvůrčí povahy a získávat a plánovat zdroje pro jejich uskutečnění,
- samostatného řešení složitého etického problému při tvůrčí činnosti nebo využívání jejích výsledků,
- srozumitelně a přesvědčivě sdělovat vlastní poznatky v oboru ostatním členům vědecké komunity na mezinárodní úrovni i široké veřejnosti,
- jednat v rámci svých odborných znalostí, dovedností a způsobilostí v alespoň jednom cizím jazyce,
- získávat nové odborné znalosti, dovednosti a způsobilosti vlastní tvůrčí činností a ovlivňovat podmínky a souvislosti vzdělávání ostatních.

Druhou úroveň Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku je popis jednotlivých oblastí vzdělávání (v jednotlivých úrovních – typech vzdělávání). Oblastí vzdělávání se rozumí ucelený a vzájemně související úsek terciárního vzdělávání, v jehož rámci se uskutečňují studijní programy. V současné době je stanoveno 39 oblastí vzdělávání a na VFU Brno se vztahuje oblasti: veterinární lékařství a hygiena, potravinářství, farmacie. Pro tyto oblasti vzdělávání budou popsány pomocí kompatibilních deskriptorů odborné znalosti, odborné dovednosti a obecné způsobilosti. Tzn., že jakýkoliv studijní program, který se bude hlásit k dané oblasti vzdělávání, bude muset obsahovat deskripto-

ry popsanou úroveň znalostí, odborných dovedností a obecných způsobilostí, aby mohl být do této příslušné oblasti vzdělávání zařazen. Tento popis jednotlivých oblastí vzdělávání představuje deskriptory oblasti vzdělávání Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku. Studijní programy tak svými výstupy z učení vyjádřenými odbornými znalostmi, odbornými dovednostmi a obecnými způsobilostmi předepsanými pro příslušnou oblast vzdělávání naplňují předepsanou kvalifikační úroveň českého kvalifikačního rámce v dané oblasti vzdělávání.

Pro ověření druhé úrovně Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku byly vybrány některé oblasti vzdělávání, na kterých bude systém Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou

republiku precizován a na základě zkušeností získaných z tohoto pilotního projektu bude systém zaváděn pro celé terciární vzdělávání v České republice.

Oblast veterinárního lékařství a hygieny byla vybrána jako součást pilotního projektu tohoto ověřování Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku. V současné době jsou tak na Fakultě veterinárního lékařství a Fakultě veterinární hygieny a ekologie VFU Brno zpracovávány v rámci projektu Q-RAM podklady na úrovni jednotlivých výukových předmětů pro vypracování deskriptorů vzdělávací oblasti veterinárního lékařství a hygieny Národního kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání pro Českou republiku.

■ text: **Vladimír Večerek**

foto: archiv redakce

■ Klinika chorob ptáků, plazů a drobných savců

■ Studenti při ošetřování koně na klinice chorob koní

Veřejné zakázky na VFU Brno

S trochou nadsázky lze tvrdit, že se každý z nás ve větší či menší míře setkal s pojmem veřejné zakázky, nebo mohl zejména v poslední době zaznamenat z médií informace typu: „Transparency International odhaduje, že v České republice se z celkového objemu veřejných zakázek odhadovaného na více než 600 miliard korun ročně ztrácí bezmála deset procent“, nebo: „Korupce ve státní správě při zadávání veřejných zakázek je opravdu problém, který ve svém důsledku postihuje každého daňového poplatníka“. A tak jsme se svojí nepoctivostí zasloužili o zpřísňování pravidel upravujících efektivní vynakládání veřejných prostředků při pořizování dodávek, služeb a stavebních prací.

Přítom poslední velká novela zákona o veřejných zakázkách, upravená zákonem č. 137/2006 Sb. (dále zákon), již ve svých pozměňovacích doplňcích nějakou dobu v praxi funguje a VFU Brno, jako veřejný zadavatel ve smyslu ust. § 2 odst. 2 cit. zák., na kterého zákon klade odlišné požadavky a stanoví mu různé podmínky pro postup při zadávání veřejných zakázek, se profesionálním způsobem k pořizování majetku za použití zákona postavil. Zejména se tak stalo vydáním interní Směrnice rektora č. ES 23/2009/1, o veřejných zakázkách a jejího dodatku č. 1 ze dne 27.1. 2010 (dále Směrnice), upravující proces výběru nejvhodnějšího dodavatele.

Výsledný proces zohledňuje i předpisy Evropského společenství, které byly do zákona transponovány a je proto uplatňován tzv. eurokonformní výklad zadávacích směrnic. Tento pojem nemusí neprávnickovi být srozumitelný, ale mnozí z Vás tuto právní skutečnost, resp. její promítnutí do procesu při zadávání veřejných zakázek zaznamenali, a to při pořizování majetku při řešení Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), kdy se naplňuje centrální zadávání veřejných zakázek na úrovni univerzity, nikoli pouze fakulty.

Než přiblížím problematiku veřejných zakázek na VFU, dovoluji si malý exkurz do zákona o veřejných zakázkách, abychom si ujasnili pojem, co je veřejnou zakázkou? Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních

■ Ing. Jan Novotný, referent pro veřejné zakázky, Oddělení investic a správy majetku

■ Nová automatická disoluční linka na Ústavu technologie léků

prací. Z uvedeného důvodu dělíme veřejné zakázky podle druhu: na dodávky, na služby a na stavební práce. Veřejné zakázky dále rozlišujeme podle jejich předpokládané hodnoty, tj. finančního limitu, a to na: nadlimitní, podlimitní a malého rozsahu. Tak to je základ, který by měl každý z nás, kdo dodávky, služby či stavební práce za VFU sjednává, znát.

Další důležitou informací je základní finanční limit do 2 mil. Kč, který nám od sebe odlišuje veřejné zakázky malého

rozsahu, tj. ty, jejichž zadání se bude řídit Směrnicí a ty nad 2 mil. Kč, jejichž zadání se bude řídit zákonem – zakázky podlimitní a nadlimitní. U stavebních zakázek jde limit 6 mil. Kč. V dalších krocích mu pak pomůže citovaná Směrnice o veřejných zakázkách, která upravuje postup při zadávání veřejných zakázek **malého rozsahu**, které není VFU jako veřejný zadavatel povinen zadávat podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Předmětná Směrnice je svojí úpravou koncipována

jako „kuchařka“, kdy bylo smyslem poskytnout návod na otázku: „Jak na to?“ Obecně lze shrnout, že zadavatel si musí jako prvořadě ujasnit předpokládanou hodnotu – finanční limit veřejné zakázky, a pak už mu stačí podle stanovené hodnoty vyhledat postup zadání upravený Směrnicí, který je postaven systémem krok po kroku, který jej dovede k vytyčenému cíli, tj. podepsat smlouvu, na základě výběru nejvhodnější nabídky. Když situaci úplně zjednodušíme, už by každému mělo postačit vyplnit přílohu č. 1 předmětné Směrnice – Oznámení o zadání VZ malého rozsahu, jehož věcnou správnost potvrdí referent pro veřejné zakázky z odd. Správy majetku a investic, na jehož základě je pak zpracována Výzva k podání nabídky. Rovněž podoba Výzvy je zpracována v předtištěné formulářové formě jako příloha č. 2 Směrnice.

Nicméně žádné zjednodušování není na místě, protože pak děláme chyby, je vhodné si postup zadání celý přečíst a řídit se jím. Jenom jsem chtěla poukázat na fakt, že zadávání veřejných zakázek malého rozsahu není vědou, ale realitou, které se není třeba bát. Úloha odborného vedení je svěřena specializovanému referentovi veřejných zakázek Oddělení správy majet-

ku a investic, který plní funkci rádce, pomocníka, odborného garanta, ale také drába a nelítostného vykonavatele, kdy sice jeho role zlehčují, ale jeho nezastupitelnost a profesionalita je dána při zadávání veřejných zakázek **podlimitních a nadlimitních**, které jsou zadávány podle zákona, jejichž preciznost a odbornost při zadání může ovlivnit výsledek. Referentem veřejných zakázek z Oddělení správy majetku a investic je Ing. Jan Novotný, kterému můžete, ba dokonce musíte, svěřit zadání těchto zakázek podlimitních a nadlimitních, které nejsou již v režii laiků.

Aby vše nebylo na první pohled tak jednoduché, přidám ještě jednu zásadní informaci, a to o centralizaci veřejných zakázek, jak jsem nastínila v úvodu článku. Protože VFU a její jednotlivé složky tvoří jedinou právnickou osobu, je rovněž při zadávání potřebné evidovat, zda v daném účetním období se veřejné zakázky stejného či obdobného charakteru nedělí, čímž se zjednodušuje jejich zadávání, informovanost a tedy dostupnost ostatních soutěžitelů o danou veřejnou zakázku. Proto byl na VFU Brno vytvořen Metodický pokyn pro zadávání veřejných zakázek z prostředků finanční

podpory OP VK (dále Metodika), která postihuje tuto problematiku. Za účelem naplňování správné evidence na centrální úrovni, vytvořil náš CIT jednoduchý software na tzv. Akviziční požadavek, jehož naplňováním se tak centralizuje a sumarizuje záměr, resp. plán pořízení dodávek, služeb či stavebních prací, aby zadavatel získal přehled o úrovni zadávacího řízení, a to zejména s ohledem na správné zvolení zadávacího postupu, ale také z toho vyplývajících zadávacích lhůt – harmonogramu zadání.

Tyto požadavky jsou velmi striktně upraveny řídicími orgány strukturálních evropských fondů, které dohlížejí nad pravidly pro výběr dodavatelů a zažili jsem již nejednu kontrolu, při které jsme měli možnost si ověřit jejich důslednost.

Tento článek si neopouje právo podat právně teoretický základ zadávání veřejných zakázek. Smyslem bylo upozornit na skutečnost, že VFU Brno je veřejným zadavatelem, jehož úkolem je dodržovat zákon a nastavená pravidla.

■ text: **Mgr. Daniela Němcová**
kvestorka univerzity
foto: redakce

Pasportizace

aneb „Jak se dobrat ke komplexnímu řešení pro správu majetku a podporu facility managementu“

VFU si vybralo v rámci řešení rozvojového projektu – Implementace nástroje pro efektivní správu majetku univerzity, modulární řešení společnosti HSI, spol. s r.o., kdy byl dodán informační systém správy majetku – SW AMI Passport pro zajištění efektivního vedení úplných a aktuálních údajů o nemovitém a dalším vybraném dlouhodobém hmotném i nehmotném majetku a následně zpřístupnění těchto údajů všem oprávněným zaměstnancům, kteří je pro svoji činnost potřebují. Tímto došlo k vytvoření jednotného zdroje platných údajů, podchycení veškeré dokumentace do jednotného transparentního prostředí. Dodáním SW AMI – Passport dojde i do budoucna ke zkvalitnění řídicích a rozhodovacích procesů, a to jak na úrovni administrativní činnosti – představující úkony ekonomického a právního charakteru související se správou majetku, tak na úrovni operativní činnosti – zahrnující agendu v oblasti provozní

■ Detail místnosti s informacemi

a technické – vedení evidence o skutečně stavebně technickém stavu majetku, zajišťování běžné i havarijní údržby, zabezpečování dodávek všech médií nutných pro provoz areálu, zajišťování dalších služeb spojených s užíváním objektů, zajišťování provozu zařízení a vybavení, objednávání a kontrola oprav, zabezpečování povinných revizí, odborných prohlídek či zkoušek, které pro vlastníka vyplývají ze zvláštních předpisů apod.

Současně byl dodán Předpis pro tvorbu pasportizační dokumentace pro systém správy informací o majetku AMI. V rámci probíhající nové výstavby na VFU a taktéž při stavebních opravách a rekonstrukcích objektů bude každému zhotoviteli uloženo dodat současně se stavební dodávkou i CD s projektovou dokumentací skutečného provedení stavby v digitální formě, která bude již zpracována podle zadaných parametrů

pasportizačního předpisu. Tímto bude naplňován smysl pasportu, a to sjednocení způsobu pořizování a zpracování pasportizačních dat o spravovaných budovách v areálu za účelem jejich využití v systému správy informací o majetku AMI jako jednotné, úplné, přehledné a snadno přístupné evidenci majetku s provázaností na účetní majetkovou evidenci v již stávajícím systému IFIS. Realizaci pasportu AMI byla převedena stávající velmi neúplná listinná dokumentace o majetku s její precizací dle současných možností a schopností do SW. Proces úplného a dokonalého převodu evidence majetku a technické dokumentace je dlouhodobý proces, neboť byly nastaveny nové moduly a evidenční prvky, které nebyly dosud evidovány. Při velikosti areálu VFU o rozloze cca 14 ha s cca 30 budovami lze odhadovat ukončení nové evidence na přelomu r. 2011/2012.

Přístup do AMI je zabezpečen vytvořením certifikátu s přístupovými právy skupin podle určeného seznamu osob dle číselníku v systému IFIS. Systémová správa AMI byla rozdělena do tří základních částí. První část je správa aplikačního serveru a správa nastavení prostředí pro aplikaci – svěřeno do působnosti IT. Druhá část je správa databáze a databá-

Orofotomapa části areálu s vyznačením zpracovaných budov

zového serveru – pod správou vedoucího odd. IT, zaměstnanců Odd. správy majetku a investic. Třetí část je oblast správy metadat projektu AMI – nastavení přístupových práv uživatelů a nastavení cest k projektu – odd. IT, Odd. správy majetku a investic, Odd. hospodářské správy, kvestorátu, jakož i zajištění prostřednictvím externí smluvní třetí osoby – expertem pro import grafických dat v elektronické podobě. Systém AMI Passport je propojen s ekonomickým sys-

Pohled na areál univerzity s vyznačením dokončené pasportizace

Detail budovy Pavilonu prof. Dražana, 1. patro

Detail místnosti s uvedením údajů

témem IFIS, v němž je majetek účetně veden a inventarizován. Tímto propojením došlo k transparentní obrazové evidenci s jejím časovým a místopisným určením. Správným jednotným zachycením majetkoprávních vztahů k pozemkům a budovám, s ohledem na platnou legislativu, je vytvořen základní předpoklad pro zabezpečení vlastnických a jiných práv, koupě, prodeje, nájmu, zřízení věcných břemen apod., podkladů pro zpracování k dani z nemovitosti, jakož i zajištění provozně technických a bezpečnostních činností.

Nasazením systému AMI VFU získalo komplexní přehled o konstrukčním provedení a technickém stavu staveb, o vedení sítí a rozvodů v objektech a jejich technických parametrech, o bezpečnostních opatřeních. Účinnější využití pasportizace bude přínosné pro vykazování skutečných přímých i nepřímých nákladů (fullcost). Shromážděním úplných a aktuálních údajů v jednotné datové základně dojde k zamezení duplicitních údajů, protichůdným informacím, časové desinterpretaci, systém tak umožní ucelený pohled na spravovaný majetek s širokou paletou výstupů v podobě analýz, sestav a grafických map a pasportů,

jejímž cílem je i vhodné zvolení vhodné rozpočtové základny pro výpočet fullcost. Zpracování metodiky fullcost se vedení univerzity v současné době zaobírá při řešení projektu Posílení finanční udržitelnosti výzkumu na VFU Brno zavedením metodiky úplných nákladů.

Dokončením pasportizace se nám otvírají také možnosti k elektronické inventarizaci majetku pomocí čárových kódů, což bude představovat polepení majetku etiketami s čárovými 2D kódy, jehož evidenci pomocí čtečky bude velmi efektivním nástrojem pro správu majetku a jeho inventarizaci. O tom snad až příští článek, nicméně tiskárna etiket čárových kódů, čtečka čárových kódů, samolepící etikety, barvicí pásy jsou již pořízeny díky štědrosti našich sponzorujících donátorů a startujeme inventarizovat tímto způsobem pilotní budovu CIT. Naším zájmem je vytvořit moderní systém správy majetku a efektivně jej řídit za účelem prokazatelnosti a zpětné dohledatelnosti využití finančních a hmotných prostředků.

■ text: **Mgr. Daniela Němcová**
kvestorka univerzity
foto: archiv autorky

Směrnice VFU Brno v roce 2011

Směrnice rektora č. 1 ZS 1/2011

Vydávání skript VFU Brno

Počátkem roku 2011 vstoupila do účinnosti Směrnice rektora č. 1 ZS 1/2011 Vydávání skript VFU Brno. Směrnice mění systém vydávání skript z tištěného formátu na formát elektronický, který zvyšuje obecný přístup pro studenty k studijním materiálům, tento přístup výrazně zlevňuje a současně významně snižuje finanční zatížení univerzity v souvislosti se zabezpečováním skript a výukových textů. Směrnice vytváří předpoklad pro vznik systému elektronické dostupnosti všech studijních materiálů na webových stránkách univerzity pro studenty Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

Směrnice rektora č. 2 ZS 2/2011

Zveřejňování závěrečných prací

Směrnice rektora č. 2 ZS 2/2011 Zveřejňování závěrečných prací nabyla účinnosti 1. března 2011 a byla vydána k sjednocení dosavadních postupů zveřejňování disertačních, rigorózních, závěrečných, diplomových a bakalářských prací (závěrečné práce) na fakultách Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Směrnice řeší rozpor dvou obecně závazných právních předpisů, kdy vysokoškolský zákon stanoví povinnost zveřejňovat závěrečné práce prostřednictvím databáze závěrečných prací a současně autorský zákon naplnění ustanovení zákona o vysokých školách bez porušení autorských práv neumožňoval. Směrnice stanoví postup zveřejnění závěrečných prací v souladu se zákonem o vysokých školách a současně vyžaduje pro je-

■ Studijní oddělení FVL (M. Richterová)

jich zveřejnění uzavření licenční smlouvy s autory těchto prací tak, aby nedošlo k porušení autorského zákona. Databáze závěrečných prací je vedena elektronicky jako součást informačního systému VFU Brno.

Směrnice rektora č. 3 ZS 2/2011

Přístup a pravidla užívání počítačů a počítačové sítě pro studenty na VFU Brno

Směrnice určuje pravidla pro používání počítačů a počítačové sítě studenty na VFU Brno. Podrobněji stanovuje přístupová práva, pravidla pro konfiguraci počítačů a jejich připojení k datové síti, ochranu dat, pravidla pro používání elektronické pošty. Dále jsou stanoveny podmínky pro provoz počítačových učeben. Součástí směrnice

jsou také práva a povinnosti správce počítačové sítě VFU Brno. Směrnice obsahuje také stanovení odpovědnosti za nedodržení pravidel využití počítačové sítě VFU Brno a případné možné postihy při porušení stanových pravidel používání počítačů a počítačové sítě VFU Brno.

Směrnice rektora č. 4 ZS 4/2011

Nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací

Směrnice vymezuje pojem duševního vlastnictví, způsob nakládání s výsledky činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, stanoví práva a povinnosti související se vznikem, oznámením, evidencí, ochranou a užíváním těchto výsledků na VFU Brno.

Vznikne-li v rámci výzkumné, vývojové nebo inovační činnosti VFU Brno předmět duševního vlastnictví jako zaměstnanecké nebo školní dílo, VFU Brno uplatní právo na jeho využívání, tzn. právo k jeho provedení, provozování nebo k poskytnutí práva k využívání tohoto předmětu jinému subjektu formou licenční či jiné smlouvy. Vytvoření předmětu duševního vlastnictví jako zaměstnaneckého nebo školního díla je původce povinen oznámit Oddělení transferu technologií VFU Brno. To provede posouzení předmětu a jeho využitelnosti a případně vytvoří v součinnosti s původcem předmětu návrh na uplatnění předmětu duševního vlastnictví a podá přihlášku k ochraně předmětu duševního vlastnictví ze strany VFU Brno.

■ Čekání na zkoušku (Pavilon prof. Lenfelda)

■ text: Vladimír Večerek

foto: redakce

Klinická laboratoř pro malá zvířata

Klinická laboratoř pro malá zvířata (KLMZ) je účelovým zařízením Fakulty veterinárního lékařství VFU Brno. Její vznik je spojen s organizačními změnami Fakulty veterinárního lékařství, které byly realizovány k 1. lednu 2011. Klinická laboratorní činnost na fakultě či univerzitě soustředěná do jednoho pracoviště má krátkou historii. Činnost současné Klinické laboratoře pro malá zvířata se uskutečňuje na takřka shodném půdorysu, v jehož obrysech vykonávala činnost Centrální klinická laboratoř (CKL). Ta byla ustanovena k 1. lednu 2004. Byl tak učiněn důležitý krok alespoň k částečné decentralizaci klinické laboratorní činnosti na fakultě. Byl to výsledek úsilí tehdejšího vedení Fakulty veterinárního lé-

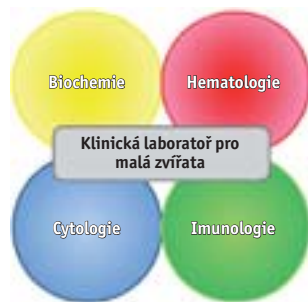

■ Dokumentace cytologických nálezů

■ Práce na hematolog. analyzátoru

informační systém WinVet. První přístrojové investice byly pořízeny z prostředků rozvojových programů. Rozhodující díl přístrojového vybavení, sloužící zejména k biochemické diagnostice, byl však pořízen z finančních prostředků generovaných laboratoří.

Klinická laboratoř pro malá zvířata je pracovištěm, jehož úkolem je stanovení diagnózy, sledování průběhu onemocnění a kontrola účinnosti terapie, a to vše na základě validních laboratorních testů. Laboratoř zajišťuje biochemické analýzy, hematologická, cytologická a imunologická vyšetření biologických materiálů u savců, ptáků i plazů. Předmětem laboratorního vyšetření mohou být krev a její deriváty, moč, punktáty (efuze, cerebrospinální tekutina, synoviální tekutina) nebo laváže. Prováděna jsou tedy vyšetření základní (základní biochemický a základní hematologický profil) a vyšetření speciální. Převážnou část klientely tvoří pacienti klinik VFU Brno. Laboratoř poskytuje dále služby více jak 70 privátním

veterinárním lékařům a klinikám nejen z Brna a okolí, ale i ze vzdálenějších míst ČR. Počet vyšetření má od počátku vzniku CKL, resp. KLMZ, tj. od roku 2004, stoupající tendenci. V roce 2010 bylo laboratoří vyšetřeno celkem přibližně 14 500 vzorků. To představuje na 100 tisíc analýz.

Klinická laboratoř pro malá zvířata je také výukovým pracovištěm. Realizuje se zde výuka povinně volitelného předmětu Veterinární hematologie pro studenty 4., případně 5. ročníku obou veterinárních fakult a bloková výuka disciplíny Klinická patologie pro studenty 6. ročníku FVL. Oba předměty si volí více a více studentů včetně studentů anglického studijního programu. Veterinární hematologie je jednosemestrová disciplína a výuka se realizuje v rozsahu 0/2. Výuku zabezpečují pracovníci laboratoře prof. Doubek a dr. Řeháková a laborantky a z jiných pracovišť univerzity dr. Knotková (z Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců). Výukový blok disciplíny Klinická patologie trvá 5 týdnů. Výuka je strukturována do segmentů: klinická biochemie malých zvířat, klinická hematologie malých zvířat, klinická biochemie velkých zvířat, klinická hematologie velkých zvířat, klinická cytologie a histopatologie a klinická imunologie. Vedle pracovníků laboratoře se na výuce podílejí i učitelé z jiných pracovišť FVL: z Kliniky chorob přežvýkavců a prasat – dr. Šlosárková, z Ústavu fyziologie – dr. Uhríková a dr. Skřivánek, z Kliniky

kařství, podporovaného řadou pracovišť fakulty. „Projekt“ centralizace klinické laboratorní činnosti se dostávalo také významné podpory ze strany vedení univerzity. Předchůdkyní CKL byla Laboratoř klinické hematologie, začleněná tehdy do Kliniky chorob malých zvířat. Tato laboratoř se stala základem, na kterém začala CKL rozvíjet svoji činnost.

Klinická laboratoř pro malá zvířata je umístěna v Pavilonu klinik malých zvířat. Organizačně je začleněna do Sekce chorob malých zvířat. V současné době se KLMZ člení na oddělení klinické biochemie, oddělení klinické hematologie, oddělení klinické cytologie a nově na oddělení klinické imunologie. Integraci vstupních a výstupních dat umožňuje elektronický

chorob ptáků, plazů a drobných savců – dr. Knotková, z Klinické laboratoře pro velká zvířata – doc. Illek, z Ústavu patologické morfologie a parazitologie – prof. Halouzka, z Kliniky chorob psů a koček – dr. Kohout. Z mimouniverzitních pracovišť to jsou prof. Toman a dr. Faldyna z VÚVeL, v.v.i.

Klinická laboratoř pro malá zvířata je místem, kde se uskutečňuje rovněž výuka vybraných částí (vnitřní prostředí, krev, krvetvorné orgány, metabolismus) disciplín Fyziologie, Patologická fyziologie a Fyziologie člověka.

Laboratoř je ze strany studentů magisterského studijního programu velice žádaným školicím pracovištěm pro vypracování odborných (diplomových) prací. Pro mnohé studenty magisterského studijního programu a doktorského studijního programu z jiných školicích pracovišť se pracovníci laboratoře podílejí na řešení metodické části jejich prací. Laboratoř je také místem pro vykonávání praxí studentů.

Učitelé předmětů Veterinární hematologie a Klinická patologie byly v poslední době připraveny učební texty: Veterinární hematologie a ve druhém vy-

dání Interpretace základních biochemických a hematologických nálezů u zvířat. Ve spolupráci s autory z UNAM México to byly Patología clínica veterinaria a Manual de prácticas de patología clínica veterinaria. Řada sdělení, jejichž autory jsou kmenoví učitelé veterinární hematologie a klinické patologie, zaměřených na laboratorní diagnostiku, byla uveřejněna v časopisech Veterinářství a Veterinární klinika a přednesena na seminářích a konferencích.

Klinická laboratoř pro malá zvířata se kromě svého základního poslání, tj. zajištění kvalitní laboratorní služby klientovi, soustřeďuje na zpřesnění referenčních hodnot některých analytů, rozšíření refe-

renčních hodnot o některé analyty a skupiny či kategorie zvířat, vypracování laboratorních profilů vybraných onemocnění a vypracování diagnostických algoritmů u významných skupin onemocnění. V oblasti výuky bude jistě užitečné, rozloží-li se výuka laboratorní diagnostiky i na nově vzniklou Klinickou laboratoř pro velká zvířata. Vzhledem k významu laboratorní diagnostiky a tomu odpovídajícímu rostoucímu zájmu studentů bude stát za úvahu rozšíření nabídky volitelných předmětů curricula FVL o předmět s touto náplní. Z pohledu provozu, v souvislosti se vznikem další laboratoře na FVL, bude určitě potřebné vyhodnotit první zkušenosti získané se svozem vzorků k laboratornímu vyšetření.

Klinická laboratoř pro malá zvířata v mezích svých možností postupně směřuje k automatizaci a racionalizaci svých činností za uplatňování zásad správné laboratorní praxe a systému managementu kvality s cílem získání správných výsledků bezprostředně aplikovatelných do praxe.

■ text: **Jaroslav Doubek**
foto: redakce

Prázdninová příprava kreativních přístupů ve výuce fyziologie

Ústav fyziologie aktuálně zahájil spolupráci na projektu „Kreativní přístupy ve výuce fyziologie – integrované (motivační) vzdělávací moduly“ (CZ.1.07/2.2.00/15.0252). Příjemcem tříletého projektu podporovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR je Univerzita Palackého Olomouc, partnery Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v.v.i., a Veterinární a farmaceutická univerzita Brno.

Fyziologické obory jsou povinnou součástí studia biologických a lékařských programů a jsou považovány za jednu z klíčových oblastí aktuálního výzkumu. Vysoká míra komplexnosti a provázanosti fyziologických procesů a následných patofyziologických aplikací klade vysoké požadavky nejenom na studenty, ale také studijní materiály. Zahraniční literatura poskytuje celou plejádu knih a učebnic pokrývajících různé části rozsáhlého spektra fyziologické tematiky a dostupná je i řada učebnic v češtině. Právě vzhledem k šíři předmě-

tu selektuje každá fakulta specifické oblasti fyziologie, které jsou nezbytné pro vytvoření kvalitních odborných znalostí studentů s aplikovatelností v navazujících disciplínách daných odborným zaměřením studentů. Důležitým aspektem je dostupnost nejenom kvalitních, ale i atraktivních materiálů, které by rozvíjely také kreativitu studentů a schopnost efektivně pracovat s informacemi.

Cílem projektu je vytvořit nadčasové studijní materiály v tištěné i elektronické podobě s využitím moderních informačních technologií a interaktivního propo-

jení vzdělávacích modulů, teorie a praxe. Primárně budou materiály připraveny „na míru“ studentům UPOL a VFU Brno, kteří se do projektu mohou zapojit jak aktivně při přípravě učebnic, tak pasivně při jejich používání. Připravené názorné podklady budou využívány také při přednáškách, což studentům usnadní orientaci v problému, přípravu na zkoušku a hlavně aplikace poznatků v dalším vzdělávání a praxi.

Tým Ústavu fyziologie FVL VFU Brno využije již nastávajících akademických prázdnin k přípravě prvních kroků vedoucích k vytčeným cílům. Kromě partnerských pracovišť se na jejich realizaci podílejí také odborníci z Přírodovědecké fakulty a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a experti z klinické praxe.

■ text: **Jaroslav Doubek, Eva Matalová**

Přednostové ústavů a dalších pracovišť na Fakultě veterinární hygieny a ekologie

Ústavy a další pracoviště Fakulty veterinární hygieny a ekologie navazují na ústavy vzniklé při založení Vysoké školy veterinární v Brně v roce 1918. S dnešní Fakultou veterinární hygieny a ekologie lékařství na tehdejší založené vysoké škole souvisí zejména následující ústavy:

Ústav pro všeobecnou zoologii a parazitologii (prof. PhDr. Emil Sekera)

Chemický ústav (prof. PhDr. MUDr. MVDr. Jan Bečka)

Ústav pro nauku o krmení a krmivech (prof. MVDr. Antonín Hruža)

Ústav zootechnický (prof. MVDr. Antonín Hruža)

Ústav pro hygienu masa, mléka a travin vůbec (prof. MVDr. Jan Lenfeld)

Organizační struktura Vysoké školy veterinární v Brně se v průběhu doby měnila. Z pohledu dnešního členění Fakulty veterinární hygieny a ekologie na současné ústavy došlo k následujícím změnám na jednotlivých ústavech a také v jejich vedení (podle údajů z knih 50 let vysokého veterinárního učení v Brně, 75 let vysokého veterinárního učení v Brně, 90 let VFU Brno).

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat (prof. MVDr. Ivan Literák, CSc.)

Základem dnešního Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat byl Ústav pro všeobecnou zoologii a parazitologii. prof. PhDr. Emil Sekera – Ústav pro všeobecnou zoologii a parazitologii (1919–1933), v roce 1933 se sloučil s Ústavem pro všeobecnou biologii

■ Prof. MVDr. Ivan Literák, CSc.

prof. PhDr. MVDr.h.c. Oldřich Vilém Hykeš – Ústav pro všeobecnou biologii (1928–1933), a Ústav pro všeobecnou zoologii a parazitologii (1933), a Ústav pro biologii obecnou a parazitologii (1934–1948)

prof. MVDr. Václav Dyk, DrSc. – Ústav pro biologii obecnou a parazitologii (1948–1951), Ústav parazitologie a zoologie (1951–1952)

prof. MUDr. Jiří Churý, DrSc. – Ústav pro obecnou biologii (1951–1960), v roce 1960 biologie krátce součástí Katedry fyziologie hospodářských zvířat, následně jako samostatná Katedra všeobecné biologie, zoologie a genetiky (1960–1970), od roku 1971 byla biologie a zoologie začleněna opět do Katedry fyziologie hospodářských zvířat

prof. MVDr. Antonín Holub, DrSc. – biologie a zoologie součástí Katedry fyziologie hospodářských zvířat (1971–1983)

prof. MVDr. Dagmar Ježková, DrSc. – biologie a zoologie součástí Katedry fyziologie hospodářských zvířat (1983–1990)

prof. MVDr. Rudolf Hrabák, CSc. – biologie a zoologie součástí Katedry fyziologie hospodářských zvířat (1990), v roce 1990 se biologie a zoologie vyčlenila opět v samostatný Ústav biologie a zoologie (1990–2000), v roce 2000 se ústav přejmenoval na Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat

prof. MVDr. Ivan Literák, CSc. – Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat (2000–dosud)

Současným přednostou Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat je prof. MVDr. Ivan Literák, CSc., ústav vede již 12 let.

Ústav biochemie, chemie a biofyziky

(doc. MVDr. Ladislav Malota, CSc.)

Základem dnešního Ústavu biochemie, chemie a biofyziky byl Chemický ústav. Přednostové a změny na ústavu byly následující.

prof. PhDr. MUDr. MVDr. h.c. Jan Bečka – Chemický ústav (1919–1939)

prof. MVDr. Antonín Janeček – Chemický ústav (1945–1952), Katedra lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1952–1965)

prof. MUDr. Jiří Churý, CSc. – Katedra lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1965–1968)

■ Doc. MVDr. Ladislav Malota, CSc.

prof. MVDr. Karel Hruška, CSc. – Katedra lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1968–1970)

prof. MVDr. Alois Piskač, DrSc. – Katedra lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1970–1972), toxikologie přešla v roce 1972 na ústav Farmakologie a toxikologie

doc. RNDr. Oldřich Synek, CSc. – Katedra chemie, fyziky a biochemie (1972–1989)

prof. RNDr. Stanislav Zima, DrSc. – Ústav biochemie a biofyziky (1990–2003)

doc. MVDr. Ladislav Malota, CSc. – Ústav biochemie, a biofyziky (2003), Ústav biochemie, chemie a biofyziky (2004–dosud)

Současným přednostou Ústavu biochemie, chemie a biofyziky je doc. MVDr. Ladislav Malota, CSc., ústav vede již 9 let.

Ústav Výživy, zootechniky a zoohygieny

(prof. Ing. Eva Straková, Ph.D.)

Základem dnešního Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny byl Ústav pro nauku o krmení a krmivech a následně pracoviště výživy působící v rámci některé z kateder, Ústav zootechnický a následně pracoviště zootechniky působící v rámci některé z kateder, dále Ústav zoohygieny a pracoviště zoohygieny v rámci některé z kateder. Přednostové a změny na ústavu byly následující.

Výživa

prof. MVDr. Antonín Hruža – Ústav pro nauku o krmení a krmivech (1919–1926)

prof. MVDr. Ing. Cyril Kučera – Ústav pro nauku o krmení a krmivech (1926–1938)

prof. MVDr. František Štencl – Ústav pro obecnou zootechniku a výživu zvířat (1945–1948)

doc. MVDr. Leopold Rek – Ústav pro obecnou zootechniku a výživu zvířat (1948–1950)

prof. MVDr. Jaroslav Kábrt – Katedra výživy a dietetiky (1950–1956), součástí katedry se stal v roce 1956 botanický ústav a vznikla Katedra výživy, dietetiky a pícninářství (1956–1970)

doc. MVDr. Zdeněk Veselý, CSc. – Katedra technologie krmiv a výživy zvířat (1970–1986)

doc. MVDr. Jiří Dvořák, CSc. – Katedra technologie krmiv a výživy zvířat (1986–1989)

doc. MVDr. Václav Jambor, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1990–1993)

■ Prof. Ing. Eva Straková, Ph.D.

doc. MVDr. Ivan Herzig, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1993–1994)

prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1994–2001), v roce 2001 byl k ústavu přičleněn Ústav zoohygieny a vznikl Ústav výživy, dietetiky, zoohygieny a vegetabilních potravin (2001–2004), v roce 2002 bylo k ústavu přičleněno pracoviště zootechniky Ústavu chovu, plemenitby zvířat a genetiky, ústav se od roku 2004 přejmenoval na Ústav výživy, zootechniky a zoohygieny

prof. Ing. Eva Straková, Ph.D. – Ústav výživy, zootechniky a zoohygieny (2004 až dosud)

Zootechnika

prof. MVDr. Antonín Hrůza – Ústav zootechnický (1919–1935)

prof. MVDr. Ing. Cyril Kučera – Ústav zootechniky (1936–1939)

prof. MVDr. František Štencl – Ústav pro speciální zootechniku (1945–1951)

prof. MVDr. Miroslav Pařízek – Ústav zootechniky (1951–1956)

prof. MVDr. Jaroslav Kábrt – zootechnika se stala v roce 1956 součástí Katedry výživy, dietetiky a zootechniky (1956–1965), a v roce 1964 se oddělila od výživy a vznikla Katedra chovu a hygieny plemenitby zvířat (1965–1968)

prof. MVDr. Miroslav Pařízek – Katedra chovu a hygieny plemenitby zvířat (1965–1968)

doc. MVDr. Karel Labík, CSc. – Katedra chovu a plemenitby (1968–1972)

prof. MVDr. Jaroslav Dražan, CSc. – zootechnika součástí Katedry chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1972–1986)

prof. MVDr. Jan Jeřábek, DrSc. – zootechnika součástí Katedra prevence chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1986–1987)

doc. MVDr. Josef Drábek, CSc. – zootechnika součástí Katedra prevence chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1987–1990)

prof. MVDr. et RNDr. Petr Hořín, CSc. – Ústav chovu, plemenitby zvířat a genetiky (1990–2002), od roku 2002 se pracoviště zootechniky stalo součástí Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny

Zoohygiena

prof. MVDr. František Ševčík – zoohygiena součástí Ústavu pro bakteriologii, hygienu a nauku o zvířecích nálezích (1919–1930)

prof. MVDr. Karel Macek – zoohygiena součástí Ústavu pro bakteriologii, hygienu a nauku o zvířecích nálezích (1930–1934), součástí Ústavu pro patologickou anatomii, bakteriologii, sérologii a veterinární hygienu (1934–1939)

prof. MVDr. Richard Harnach – zoohygiena součástí Ústavu všeobecné hygieny, bakteriologie a sérologie (1945–1952), v roce 1953 vznikl ústav zoohygieny, který byl začleněn do Katedry epizootologie a kliniky infekčních chorob

prof. MVDr. Antonín Klobouk – ústav zoohygieny součástí Katedry epizootologie a kliniky infekčních chorob (1952–1956)

prof. MVDr. Jaroslav Dražan, CSc. – ústav zoohygieny součástí Katedry epizootologie a kliniky infekčních chorob (1956–1961), Katedry epizootologie a vnitřních chorob (1962–1965)

doc. MVDr. Jiří Hojovec, CSc. – Katedra zoohygieny (1966–1971)

prof. MVDr. Jaroslav Dražan, CSc. – zoohygiena součástí Katedry chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1972–1986)

prof. MVDr. Jan Jeřábek, DrSc. – zoohygiena součástí Katedry prevence chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1986–1987)

doc. MVDr. Josef Drábek, CSc. – zoohygiena součástí Katedry prevence chorob prasat, chovu zvířat a zoohygieny (1987–1990)

prof. MVDr. Antonín Fišer, DrSc. – Ústav zoohygieny (1990–1991)

Doc. MVDr. Pavel Novák, CSc. – Ústav zoohygieny (1999–2001), v roce 2001 byl ústav zahrnut pod Ústav výživy, dietetiky, zoohygieny a vegetabilních potravin

Současnou přednostkou Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny je prof. Ing. Eva Straková, Ph.D., ústav vede již 8 let.

Ústav vegetabilních potravin a rostlinné produkce

(doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.)

Základem dnešního Ústavu byl Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii, který tradoval hygienu vegetabilii a rostlinnou produkci jako součást ústavu desítky let. Ústav vegetabilních potravin a rostlinné produkce vznikl oddělením z Ústavu výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii v roce 2004.

■ Doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.

doc. MVDr. Václav Jambor, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1990–1993)

doc. MVDr. Ivan Herzig, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1993–1994)

prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc. – Ústav výživy, dietetiky a hygieny vegetabilii (1994–2001), Ústav výživy, dietetiky, zoohygieny a vegetabilních potravin (2001–2004), a v roce 2004 s z ústavu oddělilo pracoviště vegetabilních potravin a vznikl Ústav vegetabilních potravin a rostlinné produkce

doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D. – Ústav vegetabilních potravin a rostlinné produkce (2004 až doposud)

Současnou přednostkou Ústavu vegetabilních potravin a rostlinné produkce je doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D., ústav vede již 8 let.

Ústav hygieny a technologie masa

(prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.)

Základem dnešního Ústavu hygieny a technologie masa byl Ústav pro hygienu masa, mléka a potravin vůbec a následně Ústav hygieny technologie masa a Ústav veterinárního hygienického dozoru.

■ Prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.

Přednostové ústavu/katedry se zaměřením na hygienu a technologii potravin prof. MVDr. Jan Lenfeld – Ústav pro hygienu masa, mléka a potravin vůbec (1920–1939)

doc. MVDr. Richard Harnach – Ústav pro hygienu masa, mléka a potravin vůbec (1939–1940)

prof. MVDr. Karel Macek – Ústav pro hygienu masa, mléka a potravin vůbec (1940–1945)

doc. MVDr. et RNDr. Jan Hökl – Ústav pro hygienu a technologii potravin (1945–1951)

prof. MVDr. et RNDr. Miroslav Dobeš, CSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1951–1960)

prof. MVDr. Zdeněk Matyáš, CSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1960–1966)

MVDr. Oldřich Zatočil, CSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1966–1967)

prof. MVDr. et RNDr. Miroslav Dobeš, CSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1967–1985)

prof. MVDr. Zdeněk Matyáš, CSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1985–1989)

prof. MVDr. Antonín Mikulík, DrSc. – Katedra hygieny a technologie potravin (1989–1989)

doc. MVDr. Vladimír Pažout, CSc. – Katedra/Ústav hygieny a technologie potravin (1990), v roce 1991 se z Ústavu hygieny a technologie potravin stal Ústav hygieny a technologie masa a Ústav veterinárního hygienického dozoru (a Ústav hygieny a technologie mléka)

Přednostové Ústav hygieny a technologie masa

doc. MVDr. Vladimír Pažout, CSc. – Ústav hygieny a technologie masa (1991–1992)

MVDr. Jaroslav Vrchlabský, CSc. – Ústav hygieny a technologie masa (1992–1994)

MVDr. Pavel Polák, CSc. – Ústav hygieny a technologie masa (1994–1996)

prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc. – Ústav hygieny a technologie masa (1996–doposud)

Přednostové Ústavu veterinárního hygienického dozoru

doc. MVDr. Vladimír Pažout, CSc. – Ústav veterinárního hygienického dozoru (1991–1998)

MVDr. Šárka Hejlová, CSc. – Ústavu veterinárního hygienického dozoru (1998–2000), v roce 2000 se ústav stal částečně součástí Ústavu hygieny a technologie masa (a částečně součástí Ústavu hygieny a technologie mléka)

Současnou přednostkou Ústavu hygieny a technologie masa je prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc., ústav vede již 16 let.

Ústav hygieny a technologie mléka

(prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D.)

Základem dnešního Ústavu hygieny a technologie mléka byl Ústav pro hygienu masa, mléka a potravin vůbec a následně Ústav hygieny technologie mléka a Ústav veterinární hygienického dozoru.

■ Prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D.

Přednostové ústavu hygieny a technologie mléka

prof. MVDr. Josef Holec, CSc. – Ústav hygieny a technologie mléka (1991–1994)

prof. MVDr. Jindra Lukášová, CSc. – Ústav hygieny a technologie mléka (1994–2002)

prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D. – Ústav hygieny a technologie mléka (2002–doposud)

Současnou přednostkou Ústavu hygieny a technologie mléka je prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D., ústav vede již 10 let.

Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

(doc. MVDr. Stanislav Navrátil, CSc.)

Základem dnešního Ústavu veterinární ekologie a ochrany životního prostředí byl Ústav chorob drůbeže, zvěře, ryb a včel a následně Ústav obecné ekologie, Ústav aplikované ekologie a tropické veterinární medicíny a Ústav chorob zvěře, ryb a včel.

■ Doc. MVDr. Stanislav Navrátil, CSc.

Ústav obecné ekologie

MVDr. Josef Nosek – Ústav obecné ekologie (1991–1996)

doc. MVDr. Jiří Pikula, Ph.D. – Ústav obecné ekologie (1996–2000), ústav se sloučil s dalšími ústavu v roce 2000 a vytvořil Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

Ústav aplikované ekologie a tropické veterinární medicíny

prof. MVDr. Jiří Minks, CSc. – Ústav aplikované ekologie a tropické veterinární medicíny (1991–1999)

prof. RNDr. Milada Vávrová, CSc. – Ústav aplikované ekologie a tropické veterinární medicíny (1999–2000), ústav se sloučil s dalšími ústavu v roce 2000 a vytvořil

Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

Ústav chorob zvířet, ryb a včel

choroby zvířet, ryb a včel součástí výuky parazitologie a součástí výuky patologické morfologie do roku 1972

doc. MVDr. Jaromír Krul, CSc. – choroby zvířet, ryb a včel součástí Katedry chorob drůbeže, ryb, včel a lovné zvířet (1972–1989)

doc. MVDr. František Štěrba, CSc. – choroby zvířet, ryb a včel součástí Katedry chorob drůbeže, ryb, včel a lovné zvířet (1989–1990), po té Ústavu chorob zvířet, ryb a včel (1990–2000), ústav se sloučil s dalšími ústavu v roce 2000 a vytvořil Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

prof. RNDr. Milada Vávrová, CSc. – Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí (2000–2000)

doc. MVDr. Daniela Lukešová, CSc. – Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí (2000–2001)

prof. MVDr. Ivan Literák, CSc. – Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí (2001–2002)

doc. MVDr. Stanislav Navrátil, CSc. – Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí (2002 až doposud)

Ústav veterinární ekologie a ochrany životního prostředí

Současným přednostou Ústavu veterinární ekologie a ochrany životního prostředí je doc. MVDr. Stanislav Navrátil, CSc., ústav vede již 10 let.

Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie

(prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA)

Základem dnešního Ústavu veřejného veterinárního lékařství a toxikologie byl Ústav soudního a veřejného veterinárního lékařství, který vznikl na základě výuky veřejného veterinárního lékařství přednášeného úředními veterinárními lékaři od roku 1919 (MVDr. Josef Životný (1919–1928), Ondřej Doubrava (1928–1937), MVDr. Josef Mareš (1937–1939 a 1945–1947), MVDr. Karel Bezruč (1947–1948), MVDr. Karel Vyšinka (1949–1950) a MVDr. Oldřich Svoboda, který přešel v roce 1951 na Katedru patologické anatomie fyziologie, kde obor přednášel do vzniku Ústavu veřejného a soudního ve-

■ Prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA

terinářství v roce 1952), a dále na základě soudního veterinářství, které od roku 1919 přednášel prof. MVDr. Karel Pardubský (1919–1945), po té prof. MVDr. Karel Král (1945–1948) následně MVDr. Otto Žallmann (1948–1951) a MVDr. Oldřich Svoboda (1951). Součástí dnešního ústavu je pracoviště toxikologie, jeho základem byl Chemický ústav vzniklý při založení Vysoké školy veterinární, na kterém bylo prováděno chemické vyšetřování otrav zvířat, a následně pracoviště toxikologie Katedry lékařské chemie, fyziky a toxikologie.

Veřejné a soudní veterinární lékařství

Přednostové ústavu/katedry doc. MVDr. Oldřich Svoboda – Ústav veřejného a soudního veterinářství (1952–1970) jako součást Katedry epizootologie a kliniky infekčních chorob, od roku 1962 Katedry epizootologie a vnitřních chorob a od roku 1967 jako součást Katedry veřejného veterinárního lékařství a tropické veterinární medicíny (vzniklé sloučením Ústavu veřejného a soudního veterinářství a Katedry tropické veterinární medicíny)

prof. MVDr. Ladislav Polák, CSc. – Katedra veřejného veterinárního lékařství a tropické veterinární medicíny, později Katedra veřejné a tropické veterinární medicíny (1970–1985)

MVDr. Ing. Josef Křeček – Katedra veřejné a tropické veterinární medicíny (1986–1987), v roce 1987 se z katedry vyčlenila tropická veterinární medicíny a přešla na nově vzniklý Institut tropické veterinární medicíny a subtropického veterinárního lékařství, katedra pokračovala jako Katedra organizace, ekonomiky a práva (1987–1990)

MVDr. Jiří Ládr – (1990–1992) Ústav soudního a veřejného veterinárního lékařství

doc. MVDr. Antonín Kozák, Ph.D. – Ústav soudního a veřejného veterinárního lékařství (1992–1994)

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA – Ústav soudního a veřejného veterinárního lékařství (1994–2004), od roku 2002 se součástí ústavu stalo pracoviště toxikologie, které na ústav přešlo z Ústavu farmakologie a toxikologie, od roku 2004 se ústav přejmenoval na Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie

Toxikologie

prof. PhDr. MUDr. MVDr. h.c. Jan Bečka – toxikologie v rámci Chemického ústavu (1919–1939)

prof. MVDr. Antonín Janeček – toxikologie v rámci Chemického ústavu (1945–1952) a Katedry lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1952–1965)

prof. MUDr. Jiří Churý, CSc. – toxikologie v rámci Katedry lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1965–1968)

prof. MVDr. Karel Hruška, CSc. – toxikologie v rámci Katedry lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1968–1970)

prof. MVDr. Alois Piskač, DrSc. – toxikologie součástí Katedry lékařské chemie, fyziky a toxikologie (1970–1972), v roce 1972 přešlo pracoviště toxikologie na Katedru farmakologie a vznikla Katedra farmakologie a toxikologie

prof. MVDr. Jan Šimůnek, DrSc., toxikologie součástí Katedry farmakologie a toxikologie (1972–1986)

prof. MVDr. Jaroslav Neumann, DrSc. – toxikologie součástí Katedry farmakologie a toxikologie (1986–1990)

prof. MVDr. Augustin Buš, CSc. – toxikologie součástí Ústavu farmakologie a toxikologie (1990–2001)

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA – v roce 2002 pracoviště toxikologie přechází na Ústav soudního a veřejného veterinárního lékařství (2002–2003), v roce 2004 došlo ke změně názvu ústavu na Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie (2004 až doposud)

Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie (2004 až doposud)

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA – Ústav veřejného veterinárního lékařství a toxikologie (2004 až doposud)

Současným přednostou Ústavu veřejného veterinárního lékařství a toxikologie je prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA, ústav vede již 18 let.

■ text: Vladimír Večerek

foto: archiv redakce

Za havrany do Srbska a Španělska

Procházíme-li v zimě Brnem, jistě si všimneme všudypřítomých havranů polních, velkých černých ptáků, kteří u nás v zimě početně zimují a za potravou pravidelně zaletují na pole a do center velkých i menších měst a na nejrůznější skládky komunálního odpadu. Havrani polní, kteří u nás lokálně hnízdí, se na zimu stěhují do Francie. Nápadně početní zimující havrani, kterých se u nás odhaduje až na 1,5 milionů, pocházejí zejména z široké podmoskevské oblasti Ruska. Vzhledem ke svému množství, vyhledávání potravy na skládkách komunálních odpadů a transevropským migracím se dá před-

pokládat, že mohou být zapojeni do cyklů šíření některých patogenních agens v prostředí. Před několika lety jsme se této problematice věnovali a vyšetřovali jsme trus havranů na jednom z našich největších společných nocovišť zimujících havranů u Židlochovic. Výsledek byl epidemiologicky velmi zajímavý. Bakterií *Escherichia coli* rezistentních k účinku antibiotik mělo 14 % vyšetřených havranů a navíc jsme zjistili, že 3 % přenáší salmonely (Literák a kol. 2007).

Významu volně žijících ptáků v šíření bakterií rezistentních k účinku antibiotik se dále věnujeme a diskuse s odborníky

Lokality, na nichž byli vyšetřováni havrani polní během zimy 2010/2011. Červené kroužky vyznačují lokality, kde sběr trusu k vyšetření prováděli autoři, černé kroužky lokality, na kterých sběr trusu prováděli místní spolupracovníci

Pokládání plastických folií pod stromy, na nichž společně nocují havrani polní (nocoviště Žebračka u Přerova). Studenti BSP FVHE a doc. MVDr. Jiří Klimeš, CSc. (druhý zprava)

na tuto problematiku na mezinárodních konferencích v Tours (2009) a Torontu (2010) vedly k realizaci celoevropské studie významu havranů polních v šíření bakterií z čeledi Enterobacteriaceae rezistentních k cefalosporinům a fluorovaným chinolonům a enterokoků rezistentních k vankomycinu. Studie je metodicky a organizačně zabezpečena naším Ústavem biologie a chorob volně žijících zvířat, finančně podpořena výzkumným záměrem Veterinární aspekty bezpečnosti a kvality potravin řešeným na FVHE a participují na ní spolupracovníci z osmi evropských zemí. Během zimy 2010/2011 byl jednotným postupem sbírán čerstvý trus na hromadných nocovištích havranů a vzorky byly, jsou a ještě několik měsíců budou zpracovávány v bakteriologické laboratoři Ústavu infekčních chorob a mikrobiologie FVL pod vedením prof. MVDr. Aloise Čížka,

Zimující havrani polní při hledání potravy

CSc. a v laboratoři molekulární biologie Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat FVHE. Na zpracování vzorků se podílí bakaláři a diplomanti z FVHE i z FaF a je zřejmé, že jeden problém lze řešit integrovaně napříč všemi třemi fakultami naší univerzity jakož i v široké mezinárodní spolupráci.

Zapojení zahraničních spolupracovníků je velmi různorodé od pomoci ve sběru materiálu v terénu, přes samostatný sběr materiálu a odeslání vzorků poštou až po dohodnutá speciální vyšetření našich izolátů velmi progresivními metodami s účastí našeho studenta na zahraničním pracovišti (např. na dva semestry pojedle náš student Jiří Vojtěch studovat a zpracovávat vzorky do spolupracující laboratoře dr. Sebastiana Günthera na Veterinární fakultu Freie Universität Berlin). Vzorky havraního trusu byly odebrány na devíti lokalitách v osmi evropských zemích. Na třech lokalitách jsme si vzorky museli odebrat sami. S jiným než vlastním odběrem vzorků jsme nepočítali v Česku. Česká lokalita s velkým nocovištěm havranů byla první, kde jsem vzorky odebírali – bylo to v prosinci 2010. Místo nocování v lese Žebračka sledoval několik týdnů kolega doc. MVDr. Jiří Klimeš, CSc., a když se počet nocujících havranů dostal na hodnotu přes 20 tisíc, vyrazili jsme společně odebrat. V té době hodně sněžilo, v noci po položení plastických folií pod stromy, na nichž havrani nocovali, přšelo a my byli velmi nervózní, jak akce dopadne. Dopadla dobře, strefili jsme se s foliemi přesně pod stromy, na něž havrani zasedli, a déšť nebyl tak intenzivní, aby havraní trus z fólie smyl. Odebrali jsme 150 vzorků a jeli do laboratoře k prvnímu zpracování.

Spolupracovníci z Polska, Německa, Francie, Itálie a Švýcarska byli ochotni vzorky posbírat i zaslat. Spolupracovníci ze Srbska a Španělska by přivítali, kdybychom vzorky přijeli posbírat sami, ale přislíbili spolupráci na místě a zajištění kontaktu s lokálními ornitology, kteří tam havrany v zimě sledují. Zvážili jsme své možnosti a do Srbska a Španělska jsme se tedy začátkem letošního roku vypravili.

Nejprve jsme zamířili do Srbska. V polovině ledna jsme vyrazili na nocoviště havranů u města Novi Sad. Novi Sad leží na břehu Dunaje v severní části Srbska v oblasti Vojvodina. Dnes tam žije cca 285 tisíc obyvatel (po Bělehradu je to druhé největší srbské město). Etnicky různorodý Novi Sad se začal rozvíjet jako významná součást Rakouska-Uherska. Naproti na druhém břehu Dunaje leží

■ Student BSP FVHE Tomáš Lang odebrá vzorky trusu do transportního bakteriologického média

známá Petrovaradinská pevnost, která vznikla v letech 1692 až 1780. Byla to druhá největší vojenská pevnost v celém Rakousku-Uhersku a její návštěvu jsme si později nenechali ujít. Po příjezdu do města nás čekala dvě překvapení. Jednak nezvyklé teplo, byla polovina ledna a přes den teploty kolem 15 °C, jednak naši srbsští kolegové nemonitorovali společné nocoviště havranů, ale jejich shromádiště v centrálním parku (před jejich odletem na nocoviště někde za Dunajem). Je to běžná havraní strategie, nejprve se shromáždí a pak teprve až téměř za tmy přeletí na stabilní nocoviště. Zpočátku jsme byli skeptičtí, že se nám podaří nasbírat dostatečný počet vzorků

v novosadském centrálním parku, protože havrani využívali každý večer jiné stromy pro shromáždění před přeletem na nocoviště. Nicméně srbský ornitolog a student Marko Šćiban to měl vypořádáno a vzorky se nám s jeho pomocí podařilo odebrat. Po práci jsme se srbskými přáteli prošli centrum plně obsazených restauračních zahrádek a byli poněkud rozpačití z torza mostu a televizního vysíláče zničeného v r. 1999 při bombardování města vojsky NATO. Líbila se nám pěší zóna kolem Dunaje, kde plno lidí každodenně běhalo nebo se jen tak procházelo. Na každých sto metrech byly různé prolézačky pro děti nebo jsme dokonce narazili na venkovní

■ Studenti BSP FVHE Jakub Procházka a Jiří Vojtěch při kultivaci vzorků do tekutých pomnožovacích bakteriologických půd

■ Havrani polní se před odletem na nocoviště za Dunajem shromáždili v centrálním parku srbského města Novi Sad

posilovnu. Z Brna do Nového Sadu a zpět to bylo díky dálnicím přes celé Maďarsko a Slovensko rychlejší, než jsme čekali. Mise do Srbska skončila úspěšně a my se hned po návratu začali chystat na mnohem delší cestu do Španělska.

Do Španělska jsme se vypravili začátkem února. Španělsko dříve patřilo k oblastem s pravidelným zimováním havranů. V posledních letech jich ale ve Španělsku zimuje stále méně (uvažuje se o vlivu oteplení klimatu) a podle sčítání zimujících havranů na poslední lokalitě jižně od Bilbaa, kde se ještě zimující havrani vyskytují, tam tuto zimu zbyli pouze tři, kteří se zařadili do nocoviště vran. Původně jsme měli jet na tuto lokalitu, ale po nepříjemné zprávě ze sčítání nám sami španělští kolegové navrhli jinou alternativu, totiž posbírat vzorky na lokalitě u města León v severozápadní části Iberského poloostrova, kde se vyskytuje jediná stálá populace nemigrujících havranů ve Španělsku v počtu asi 1500 jedinců. Pár dní jsme to promýšleli a pak se rozhodli, že této nabídce využijeme. Po dvoudenní cestě jsme dorazili do Leónu a opět nás překvapily vysoké denní teploty a návrat čápů na hnízdiště o měsíc dřív než u nás. Španělští ornitologové se nás ujali a nabídli několik lokalit, na nichž nocuje vždy několik set havranů. Nakonec jsme společně vybrali jako nejvhodnější lokalitu nocoviště u města La

Bañesa. Rozložili jsme plastické fólie do topolové monokultury a večer pozorovali zálet několika set havranů do námi správně vybraného prostoru. Ráno jsme zajedli posbírat čerstvý trus. Ten jsme ovšem museli sbírat na spadáném topolovém listí, neboť vzápětí poté, co jsme nainstalovali folie, přijel do topolového lesa jeho neinformovaný majitel a všechny naše folie ještě tentýž večer sbalil a spálil. Čerstvého trusu na suchém topolovém listí bylo ale dost na to, abychom si odvezli dostatečně reprezentativní počet vzorků. Po odběru jsme se se španělskými přáteli věnovali kulinařským specialitám a sami pak kulturu v Leónu. Nejprve jsme navštívili místní restauraci v La Bañese a ochutnali speciality z brzlíku, vemena, plic, ledvin, jater a mořských plodů. Chobotnice chutnala jako žužu, které nejde rozkousat. Potom jsme navštívili soukromou výrobu uzenářských specialit a poseděli ve vinném sklepě (celá oblast jižně od Leónu velmi připomínala vesnice na jižní Moravě). V historickém Leónu žije asi 135 tisíc obyvatel a z kulturních pamětihodností je nejpozoruhodnější gotická katedrála a románská bazilika Sv. Isidora. Po návštěvě těchto kulturních skvostů a po večerním posezení v pivní restauraci, kde mezi deskami značek piva byl čepován i Prazdroj, jsme šli spát, abychom brzy ráno mohli vyrazit na zpáteční cestu.

Vzorky ze Srbska, Španělska i dalších zemí jsou nyní zpracovávány selektivní kultivací a následnou identifikací bakterií velmi moderní proteomickou metodou MALDI-TOF. Bakterie se při této metodě determinují analýzou jejich proteinů. K stanovení vyšších molekulových hmotností se používá ionizace laserem za přítomnosti matrice (MALDI, matrix assisted laser desorption/ionization) v kombinaci s detektorem doby letu (TOF, time-of-flight). Přístroj pracující na tomto principu zatím na VFU Brno není, ale vlastní ho Státní veterinární ústav v Olomouci a s jeho ředitelem doc. MVDr. Janem Bardoneš, PhD. nyní úspěšně spolupracujeme při vyšetřování bakteriálních izolátů z havranů. Na výsledky naší studie si budeme muset ještě nějakou dobu počkat. Již nyní ale můžeme napsat, že bakteriálních izolátů rezistentních k cefalosporinům, chinolonům a vankomycinu bylo u havranů polních zimujících na přič Evropou víc, než jsme čekali.

■ text: **prof. MVDr. Ivan Literák, CSc.**

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat FVHE

Jakub Procházka
student 2. roč. BSP FVHE

Sebastian Franco
student 4. roč. MSP FVL

foto: Ivan Literák

Studentky farmacie bodovaly i v nadnárodním kole

Svými vědeckými pracemi si vydobily ocenění poroty už na poli své mateřské fakulty na VFU Brno letos 26. dubna, kdy se zde konal XVI. ročník Studentské vědecké konference a udělovala se cena děkana za akademický rok 2010/2011. Studentky farmacie zabodovaly ale i v nadnárodním kole „Studentské vědecké konference“, která se uskutečnila 11. května v Praze. Ty nejlepší soutěžící vybíraly dvě komise – jedna byla složená z fakultních pedagogů, ve druhé byli zaměstnanci společnosti Zentiva. Největšího úspěchu dosáhly Pavla Zálešáková, Barbora Vraníková a Eliška Zahrádková, protože získaly první místo v obou porotách.

Pojďme si ale blíže představit, čím se tyto mladé badatelky ve svých výzkumech zabývaly.

Pavla Zálešáková je studentkou 5. ročníku FaF. Soutěžila v biologické sekci, kde se věnovala autofagii a mapování fosforylačních míst Atg 13. Jejimi školiteli byli Dr. Edmond Chan z univerzity v Glasgow a RNDr. Ladislava Bartošová, Ph.D. Sama Pavla uvedla, že k tomuto tématu ji převedla stáž právě ve Velké Británii a Dr. E. Chan.

Autofagie je katabolický proces, který je zodpovědný za degradaci vlastních komponent buňky, jako jsou proteiny či organely pomocí lysozomu. Autofagie zaujímá

důležitou úlohu v růstu, vývoji a homeostáze buňky díky udržování rovnováhy mezi syntézou, degradací a následnou recyklací buněčných produktů. Ovlivněním procesu autofagie se dá modulovat řada fyziologických a patofyziologických procesů, tzn. že, laicky řečeno, autofagii se odstraňuje poškození v buňce. A právě fosforylace a defosforylace proteinu Atg 13 hraje velmi důležitou roli ve spouštění, či blokování autofagie.

V praxi můžeme spatřovat přínos tohoto výzkumu např. v oblasti imunity, likvidace bakterií, studiu rakoviny a neurodegenerativních onemocnění.

Barbora Vraníková s Eliškou Zahrádkovou, obě studentky 5. ročníku FaF, soutěžily naopak v sekci dalších farmaceutických disciplín. Stěžejním bodem jejich výzkumu se stala hydrofilně-lipofilní matrice na bázi oxycelulosity s řízeným uvolňováním kofeinu. Děvčata vedl PharmDr. Jan Gajdziok, Ph.D.

Oxidovaná celulóza je v porovnání s jinými deriváty celulosity doposud méně používanou pomocnou látkou pro přípravu matricových tablet s řízeným uvolňováním. Její deriváty ve vodném prostředí hydratují a při dosažení dostatečné koncentrace vytvářejí thixotropní gel. Tuto

schopnost derivátů oxycelulosity je možné využít v technologii hydrofilních, popř. hydrofilně-lipofilních matric. Cílem této experimentální práce bylo hodnocení vlivu sodné soli oxycelulosity na rychlost uvolňování kofeinu a jakostní parametry připravených hydrofilně-lipofilních matric. Studentkám se podařilo připravit vzorek, který splňoval všechny požadavky běžně kladené na matricové tablety (pevnost, oděr neobalených tablet, hmotnostní a obsahovou stejnoměrnost). Uvolňování kofeinu z těchto tablet bylo prodlouženo na 5 hodin, čímž se získá 7–8 hodin trvající centrálně stimulační účinek. Prodloužení povzbuzujícího efektu kofeinu je možné využít u povolání, která vyžadují zvýšenou pozornost, popřípadě dlouhodobější bdělost.

Kromě výše zmíněných vítězek se nadnárodní Studentské vědecké konference zúčastnily i další studentky FaF VFU Brno: Jana Radecká, Jana Krucinová, Eva Přikrylová, Dominika Mešková a Petra Vystrčilová. Také ony se zapsaly mezi úspěšné a oceněné, všechny se totiž umístily do třetího místa.

■ text: **Alena Sýkorová**
foto: autorka

■ Pavla Zálešáková a Barbora Vraníková s diplomy

Institut celoživotního vzdělávání a informatiky v číslech

O historii vzniku a činnosti Institutu celoživotního vzdělávání a informatiky (ICVI) vyšel příspěvek ve Vita universitatis 2/2008, s. 19–20. V dnešním sdělení jsme se zaměřili na vyhodnocení vzdělávací činnosti za posledních 11 let s cílem dokumentovat na počtu akcí a účastníků plnění požadavků veterinární praxe a odborné veřejnosti v poskytování celoživotního vzdělávání.

Požadavek na celoživotní vzdělávání se stal nedílnou součástí formování profesní a karierní perspektivy nejen absolventů pregraduálního vzdělání, praktiků, ale i zájemců seniorského věku. V souvislosti se stále přicházejícími novými poznatky vědy a výzkumu, novelizací a přijímáním legislativních norem, organizačními změnami, sociologickým průzkumem apod. je o celoživotní vzdělávání stále zájem.

ICVI má k dispozici prostorové kapacity v budově č. 1 (rektorát) a v budově č. 6, jedná se o kanceláře, posluchárnu (77 osob) a pokoje k ubytování (14 lůžek). Personálně byl provoz v roce 1999 zajišťován pěti pracovníky, od roku 2002 došlo postupně k navýšení na současných sedm pracovníků.

Podle dostupnosti srovnatelných podkladů jsme analýzu celoživotního vzdělávání zaměřili na období 1999–2010 a pro-

vedli srovnání vykazovaných hodnot ve výročních zprávách. Data z roku 2000 nejsou k dispozici a zohlednili jsme i změnu ve vykazovaných hodnotách v roce 2006. Základním kritériem hodnocení byl počet kurzů resp. účastníků celoživotního vzdělávání v příslušném roce. Z hlediska odborného zaměření byly kurzy rozděleny podle orientace na výkon povolání a na zájmové. Samostatně byla vyhodnocena Univerzita třetího věku. Vzhledem k tomu, že celkové počty účastníků celoživotního vzdělávání byly ovlivněny mimořádnými akcemi (SAPARD, přeprava zvířat, projekty ESF, VETEX, proškolené osoby apod.), tak jsme provedli porovnání za jednotlivé roky.

V tabulce 1 je uveden počet kurzů za roky 1999–2010. V letech 2004–2005 a 2008–2009 došlo k navýšení počtu kurzů způsobené mimořádnými akcemi (SAPARD, přepravci zvířat, proškolené osoby) nad roční průměr 65 kurzů.

V tabulce 2 je uveden počet účastníků za sledované období, který považujeme za objektivnější. Enormní nárůst počtu posluchačů v letech 2008–2009 byl ovlivněn zahájením kurzů pro mysliveckou veřejnost v proškolení osob k prohlídce ulovené volně žijící zvěře. Vzdělávací kurzy v ICVI prů-

Tab. 1: Přehled počtu kurzů celoživotního vzdělávání v ICVI

Rok	Kurzy orientované na výkon povolání	Kurzy zájmové	U3V	Celkem
1999	24	1	0	25
2000	?	?	?	?
2001	24	1	3	28
2002	40	1	3	44
2003	57	2	6	65
2004	77	6	6	89
2005	36	45	9	90
2006	51	10	5	66
2007	28	16	5	49
2008	49	51	5	105
2009	36	58	4	98
2010	40	17	4	61
Celkem	462	208	50	720

U3V – Univerzita třetího věku
Průměr kurzů na rok 65.

měrně ročně absolvuje 2 425 účastníků a za uvedené období bylo proškoleno 26 671 osob.

V tabulce 3 je přehled mimořádných akcí, které ovlivnily celkové počty účastníků v letech 2004–2009, kdy se v průměru zvýšil počet účastníků z mimořádných akcí o 1065/rok. Průměrný počet účastní-

MVDr. R. Blechová při přednášce na U3V v oboru Zdraví a léky

Tab. 2: Přehled počtu účastníků celoživotního vzdělávání v ICVI

Rok	Kurzy orientované na výkon povolání	Kurzy zájmové	U3V	Celkem
1999	841	0	0	841
2000	?	?	?	?
2001	862	234	225	1 321
2002	1 057	205	206	1 468
2003	807	314	381	1 502
2004	1 684	658	240	2 582
2005	1 092	2 000	444	3 536
2006	1 338	1 336	249	2 923
2007	738	1 135	391	2 264
2008	1 248	2 799	225	4 272
2009	881	2 436	318	3 635
2010	1 181	813	333	2 327
Celkem	11 729	11 930	3 012	26 671

U3V – Univerzita třetího věku
Průměr účastníků na rok 2 425

Tab. 3: Přehled počtu účastníků celoživotního vzdělávání a mimořádných akcí

Rok	CŽV	Mimořádné akce	Celkem	Poznámka
1999	841	0	841	–
2000	?	?	?	–
2001	1 321	0	1 321	–
2002	1 468	0	1 468	–
2003	1 502	0	1 502	–
2004	2 056	526	2 582	SAPARD
2005	2 631	905	3 536	SAPARD
2006	2 105	818	2 923	OP RLZ, VETEX
2007	2 064	200	2 264	jazykový kurz
2008	2 164	2 108	4 272	
2009	1 797	1 838	3 635	
2010	1 920	407	2 327	
	19 869	6 802	26 671	

Průměr účastníků pouze CŽV na rok 1 806

ků celoživotního vzdělávání mimo mimořádných akcí je 1806/rok. V roce 2010 došlo ke zvýšení počtu účastníků zahrnutých do CŽV o 114 nad průměr.

Přesto, že vykazovaná čísla, bez analýzy a komentáře, mohou simulovat pokles aktivit ICVI, je systém CŽV plně schopen uspokojit poptávku a nabídnout i další formy. Příčiny negativních vlivů spatřuji v ukončení realizace požadovaných kurzů (veterinární asistenti, audity, krátkodobé projekty), ve změně platnosti osvědčení o odborné způsobilosti na neomezenou dobu (§17 odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb.), v ekonomické situaci státních institucí (atestace, vojáci, hasiči), ve snižování personálního stavu zaměstnanců a částečné konkurenci dalších vzdělávacích subjektů.

Pozitivním předpokladem je, že celoživotní vzdělávání na VFU Brno je trvalým procesem výchovně vzdělávací soustavy, vyplývá ze zákonné povinnosti organizací pečovat o zvyšování kvalifikace pracovníků a výlučným postavením pracoviště na vysoké škole veterinárního směru má perspektivní budoucnost. Rozvíjející příležitosti jsou v zapojení do projektů financovaných z OP a ESF, novelizace legislativních norem o odborné způsobilosti v oblasti ochrany zvířat (školení pracovníků porážející zvířata, kontrola welfare soukromými vet. lékaři apod.), následná periodická školení (audity, proškolené osoby po 5 letech) a další nové

účastníků z mimořádných akcí, které až o 100 % převýšily průměrné počty účastníků CŽV. Relativní pokles aktivit v roce 2010 bude vyrovnán nabídkou mimořádných akcí do oblasti welfare zvířat, hygieny potravin, soukromých veterinárních lékařů a seniorského vzdělávání.

Významným krokem v zajištění lepšího servisu pro účastníky CŽV bude dořešení kapacitních prostor ICVI, aby došlo ke sjednocení nezbytného administrativního provozu, zlepšení výukových prostor pro účastníky CŽV, vytvoření nových vzdělávacích kapacit a prezentačních prostor. V rámci své činnosti ICVI reaguje svojí

■ Prezentace potravinářských výrobků – U3V v oboru Člověk a zdravé potraviny

■ Kurz pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat (prof. Z Knotek)

formy v oblasti kvalifikačních, zájmových a nabídkových kurzů.

Provedená analýza vykazovaných čísel 11leté historie měla pozitivní smysl v odhalení rezerv v činnosti a organizaci CŽV. Podařilo se zvládnout navýšení počtu

nabídkou na vývoj poznatků vědy a výzkumu ve veterinární medicíně a farmacii a na požadavky veterinární praxe.

■ text: **Mirko Treu**

foto: redakce, archiv autora

Acta veterinaria Brno

Impaktovaný časopis *Acta veterinaria Brno* je úzce provázaný s historií Vysoké školy zvěrolékařské. Brzy po založení školy bylo rozhodnuto založit také vlastní časopis, tehdy pod názvem *Spisy Vysoké školy zvěrolékařské*. Jeho první číslo vyšlo s upřesněným titulem *Biologické spisy Vysoké školy zvěrolékařské*. Po osamostatnění Vysoké školy veterinární byl v roce 1969 název periodika pozměněn na *Acta veterinaria Brno*.

Díky vysoké kvalitě, ale i aktuálnosti časopisem publikovaných vědeckých prací došlo k tomu, že *Acta veterinaria Brno* mohla být, jako jeden z vůbec prvních českých vědeckých časopisů, začleněna do databáze WoS společnosti Institute for Scientific Information ve Filadelfii, USA, nyní ISI Thomson Reuters. Dále je časopis indexován např. ve Focus on Veterinary Science and Medicine, Chemical Abstracts, BIOSIS USA, Biological Abstracts, od roku 2009 také v EBSCO a v řadě dalších elektronických informačních zdrojů.

Hodnotíme-li přístupnost periodika, pak dle statistik návštěvnosti (zpracované od roku 2011) v současné době značně sílí význam databáze Open Access časopisů DOAJ, která již téměř dostihla Web of Science v počtu zprostředkovaných přístupů na web *Acta veterinaria Brno*. Potvrzuje se nám zde nový trend v publikování vědeckých článků a je velmi dobře, že *Acta veterinaria Brno* se rozhodla cestou otevřeného přístupu vydat. Pro zajímavost: podle této statistiky byl např. v březnu 2011 celkový počet přístupů 7 012 a zobrazených stránek 19 169, z toho z ČR 3 585 zobrazených stránek, z USA 1 946; další zajímavé návštěvy jsou ze Saudské Arábie, Kolumbie, Vietnamu, Malajsie, Filipín, Nigérie, Etiopie, nebo třeba Bangladéše.

Nepočítáme-li úvodní stránku, pak mezi prvních 10 nejčastějších, kterými uživatelé vstupují na web Act, patří Archiv a Pokyny pro autory. To nasvědčuje velkému zájmu také o publikování v tomto časopise. Pro představu: v roce 2010 do redakce došlo a bylo zaregistrováno celých 131 rukopisů.

V rámci řešení projektu „Modernizace Univerzitní knihovny VFU Brno a rozšíření možností jejího využití“ bylo koncem roku 2007 přijato zavedení jednoznačných a perzistentních identifikátorů DOI

Doc. MVDr. Miloslava Lopatářová, CSc.,
předsedkyně Redakční rady Acta veterinaria

Šéfredaktorka časopisu Acta veterinaria
– doc. MVDr. Eva Bártová, Ph.D.

(Digital Object Identifier) a proběhlo začlenění do systému CrossRef. V roce 2010 bylo zapojení časopisu *Acta veterinaria Brno* v systému CrossRef rozšířeno s cílem umožnit propojení citací napříč vydavateli pomocí zmíněného identifikátoru DOI. Výsledkem řešení je v souladu s pravidly organizace CrossRef kompletní propojení citované literatury se zdrojovými daty prostřednictvím identifikátoru DOI, čímž je splněna podmínka řádného a zcela funkčního členství v organizaci CrossRef. Toto propojení ve svém důsledku přineslo zvýšení kreditu časopisu, neboť ukázalo na začlenění periodika do mezinárodně uznávaného systému a zároveň umožnilo zpřístupnit čtenářům časopisu nejnovější technologie vyvinuté organizací CrossRef v oblasti zpracování vědecké literatury.

V roce 2008 bylo učiněno významné rozhodnutí z pohledu celého časopisu *Acta veterinaria Brno*, a tak bylo zpětně v rámci výše uvedeného rozvojového projektu digitalizováno 27 ročníků časopisu z let 1969–1995 (celkem 10 294 stránek

včetně nezbytných metadat k produkci z let 1969–2005), což zásadně zvýšilo přístupnost všech prací publikovaných v časopise *Acta veterinaria Brno* pro vědeckou veřejnost. V souvislosti s těmito projekty byly také podstatně vylepšeny webové stránky časopisu <http://actavet.vfu.cz/>, což například rozšířilo možnosti vyhledávání podle nejrůznějších kritérií.

Závěr a vyhlídky do budoucna

V současné době jsou *Acta veterinaria Brno* impaktovaným časopisem Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Vycházejí v angličtině čtyřikrát do roka a jsou v něm publikovány články z veterinární medicíny a příbuzných oborů. Autoři článků byli v roce 2010 ve 41 % odborníci s působností na VFU Brno, z 16 % to byli autoři z jiných pracovišť České republiky a z významných 43 % autoři ze zahraničí. Pětiletý impakt faktor je na úrovni hodnoty 0,502. V roce 2010 proběhly organizační a personální změny v redakci i v redakční radě. Novinkou roku 2011 je nasazení redakčního systému pro vědecké časopisy do ostrého provozu. To významně zefektivní redakční práci, usnadní komunikaci s autory i oponenty a ještě více pozvedne mezinárodní image časopisu.

PhDr. J. Slámová a PhDr. K. Drábková tvoří
organizační administrativní podporu časopisu
Acta veterinaria

V letošním roce, kdy periodikum slaví kulaté výročí – vychází 80. ročník, můžeme konstatovat, že časopis se stal uznávaným mezinárodním vědeckým periodikem a svou formou i obsahem neustále reaguje na nejnovější trendy ve vědě a výzkumu.

■ text: doc. MVDr. Miloslava Lopatářová, CSc.,
PhDr. Jana Slámová,
PhDr. Kateřina Drábková
foto: redakce

Homecoming 2011

Homecoming 2011 se letos uskutečnil již po sedmé. Jedná se o sportovně-společenskou akci studentů a absolventů VFU Brno, probíhající v areálu Kaunicových studentských kolejí.

Tato celodenní akce vypukla již v ranních hodinách a to turnajem v minifutsalu, ve kterém se utkalo deset mužstev. Minifutsal má futsalový základ, ale jelikož se na naší alma mater již dlouhá léta potýkáme s nedostatkem mužského pohlaví, byli jsme nuceni pravidla mírně přizpůsobit. Ve futsalu hrají v poli vždy čtyři hráči a jeden gólman. V našem minifutsalu oproti tomu hrají na hřišti volejbalových rozměrů tři hráči, které střídají nabuzení náhradníci. Hokejové branky nechrání gólmani, nýbrž hráči (neohroženě) pouze svými těly. Letošní ročník vyhráli poprvé borci z týmu „Pesáři“. Ti až v prodloužení překonali zlatým gólem tým „The Best of Kuďa“.

Během dne byly pro všeobecnou zábavu k dispozici další atrakce, např. stolní fotbal a frisbee. Pro zavzpomínání a zasmání se promítaly fotografie z předešlých ročníků Homecomingu.

Po vyhlášení výsledků a rozdělení trofejí i hodnotných cen, vše vyvrcholilo tradiční afterparty v klubu Topas.

Celý den probíhal ve velmi příjemném a přátelském duchu. Přispělo k tomu

■ Vítězní „Pesáři“

nejen krásné počasí, ale hlavně početná účast jak pamětníků, přijíždějících každoročně, tak i všech nováčků. Za to velký dík, přátelé!

Poděkování dále patří panu rektorovi prof. MVDr. Vladimíru Večerkovi CSc., MBA a Komoře veterinárních lékařů za sponzorské dary a zaštitění celé akce.

■ text: **Honza Vobr, Kateřina Ženková DiS.**
foto: archiv autorů

■ Nechyběla ani příjemná zábava

Veletržní běh Brnem 2011 – University Running

V sobotu 14. května se na náměstí Svobody uskutečnil již 19. ročník Veletržního běhu Brnem. Jeho součástí byl kromě závodu sportovních klubů i 3. ročník štafetového běhu na 4 x 500 m – University running. K letošnímu štafetovému závodu se přihlásilo 8 družstev ze 6 vysokých škol. VFU Brno opět reprezentovaly dvě štafety. Studenti Vlastimil Pazderka, Martin Pleško, Václav Trnka a Tomáš Zídek. V jediné dívčí štafetě běžely za VFU Gabriela Bláhová, Michaela Hučková, Lucie Kovářová a Martina Steidlová.

Průběh závodu byl zajímavý, protože se v každém úseku měnilo pořadí štafet. Po prvním úseku předával Tomáš Zídek

Martinovi Pleškovi na 7. místě. Martinovi se na druhém úseku podařilo předběhnout štafetu Trnavy a kombinovanou štafetu JAMU A. Václav Trnka se na třetím úseku dotáhl na druhou štafetu JAMU B. S tou se na čtvrtém úseku utkal Vlastimil Pazderka a v dramatickém finiši se mu ji podařilo těsně předběhnout. Díky dobrému výkonu celého týmu obsadila naše štafeta časem 5:48 min. pěkné 4. místo.

Štafeta dívek bohužel neměla v silné konkurenci 6 mužských družstev a jedné kombinované štafety JAMU A šanci na lepší umístění. Přesto se děvčata nevzdávala. Podařilo se jim zlepšit svůj loňský čas o 25 sekund a poprvé doběhnout do cíle s výsledným časem pod 7 minut.

Výsledky závodu:

1. VUT Brno	4:58
2. MU Brno	5:05
3. UO Brno	5:19
4. VFU Brno	5:48
5. JAMU B	5:49
6. Trnavská univ.	6:18
7. JAMU A	6:31
8. VFU Brno ženy	6:57

■ text: **PaedDr. Jan Kubernát**
foto: archiv účastníků

Bohatýrská trilogie 2011

(pěšárna ve Slovenském ráji, splutí řeky Slané, na kole přes Slovenský kras a Slovenské rudohoří)

Bohatýrská trilogie je famózní jarní putování pěšky, na vodě a na kolech. 10 dní mimo školu, bez stresu a učení, daleko od všedních problémů, ale také bez teplé sprchy, sporáku a postele. Zato uprostřed nádherné jarní přírody nedotčené masy letních turistů a ve skupině lidí, kteří chtějí něco zažít.

Před měsícem se uskutečnila již 11. Bohatýrka pod hlavičkou VFU Brno. Předchozí dva ročníky proběhly pro nás šince v celku exotické oblasti Podkarpatské Rusi a Rumunska a tak jsme se letos vrátili do trochu civilizovanější, ale neméně atraktivní slovenské přírody. 27. dubna jsme po 4 hodinovém nakládání materiálu, proviantu a účastníků vyrazili večerní jízdou směrem na Slovensko. Cílem bylo městečko Dobšiná, které se, pro nás strategicky, nachází uprostřed Slovenského rudohoří nedaleko Slovenského ráje. Tam jsme za asistence místních Romů uschovali za dvě moravská vína lodě a kola v tamějším

spřáteleném gymnáziu a vyrazili na první pěší etapu trilogie. Slovenský ráj, jako jedna z nejdivočejších oblastí Slovenska se svými mnoha soutěskami a kaňony, se pro nás na tři dny stal dokonalým útočištěm. Jedinou drobnou komplikací bylo bohatýrské táboření na divoko. Uprostřed 1. zóny národního parku nebylo jednoduché najít rozumné místo, kde jsme mohli bez obav z podpálení lesa či riskování vysoké pokuty přenocovat a uvařit na ohni. Po třech dnech lození po žebřících v soutěskách jsme se vrátili k jezeru v Dědinkách, kde nás přivítal folklórní festival na počest otevření turistické sezóny. Pod taktovkou místní rómské folklórní skupiny jsme trochu zatancovali, přespali kousek od jezera a ráno si v Dobšíně vyzvedli lodě a vydali se k soutoku Dobšinského potoka a řeky Slané.

Nejpohodovější část většiny Bohatýrek, tzv. vodácká, se letos pro mnohé stala drsným adrenalinovým zážitkem. S elektrár-

nou v Dobšíně se nám podařilo domluvit dotaci průtoku uzounké říčky o 4,5 kubíku za sekundu, což by bylo výborné pro české udržované řeky, ale již ne tolik pro svému osudu ponechaná koryta východoslovenských toků. Stromy přes řeku, spleť větví, odpadků a kořenů, neustálé přenášení kanoí, studená voda v řece a ještě studenější déšť, nedobrovolné koupání, cvakání se a cvakání zubů se po následujících dnech stalo naším denním chlebem. Pozitivním přínosem ale bylo, že si z nás nudící se děti z romských osad podél řeky tentokrát nedělali pohyblivé terče pro jejich „preteky“ v hodu kamenem, jak se nám přihodilo před několika lety na Hornádu. Řeka to ale byla nádherná, plná peřejek, zatáček, s nevedními výhledy na okolní náhorní planiny a tak se díky šikovnosti zadáků a dohledu bohatýrského anděla strážného z náročného splutí říčky Slané stal krásný a dobrodružný vodácký zážitek.

■ Bohatýrský strom

Po vysušení lodí i lidí jsme se místním autobusem přesunuli opět do naší základny v gymnáziu v Dobšíně a gumové člny jsme vyměnili za ocelové či hliníkové velocipedy. Začátek cyklistické etapy nám zpestřil 10 kilometrový kopec směrem na Palcmanskou Mašu, který dokonale prověřil bikerskou výkonnost letošních bo-

krasu. Odměnou za bolavé nohy, chladné noci a propocená trička nám byla cesta přes Silickou a Plešiveckou náhorní planinu, jejichž osobitý krasový ráz a nevšední opuštěnost se stali velkolepým místem pro závěrečné chvíle letošní trilogie.

Po deseti dnech nezapomenutelných zážitků nás čekal již jen návrat de všední

■ To je dřina a přitom je to po proudu

■ Cyklistická etapa začíná

hatýrů. Potom nás čekala pohodová cesta necesta podél říčky Hnilce, kde nás několikrát přesvědčili místní Romové o tom, jak málo materialistických hodnot stačí ke spokojenému životu. V následujících dnech jsme dost kopcovitým terénem pokorili několik vrcholů Slovenského rudohoří a přesunuli se do oblasti Slovenského

reality. Vrátili jsme se. Špinaví, dobodání od hmyzu, doškrábaní od nesčetných keřů a zmožení po dlouhé cestě domů, avšak odolnější, otužilejší, bystřejší, plni nových zážitků a zkušeností – to se nám teď bude s problémy prát, protože slovy klasika: „Život se dělí na dvě kvalitativně odlišné části – před Bohatýrskou trilogií a po ní“.

■ Bohatýrské děvy chystají vařečkovou polévku

■ Uff... tohle je ráj, Slovenský

■ Soutěska ve Slovenském ráji

■ text: Petr Krátký
foto: autor

Promoce

Týden od 27. 6. do 1. 7. patřil na VFU Brno slavnostním promócím. S lavnostní promoční akt představuje symbolické zakončení mnohaletého studia na univerzitě. Aulu VFU Brno zaplnili absolventi, jejich rodiče, přátelé, dále učitelé a akademičtí funkcionáři univerzity.

Titul bakalář získalo 60 absolventů na FVHE. Titul magistr obdrželo 58 absol-

■ Šťastné vítězství

ventů FVHE a 103 absolventů FaF. Na základě rigorózního řízení získalo 20 absolventů titul PharmDr. Titul veterinárního lékaře MVDr. získalo 128 absolventů FVL, 5 absolventů FVL studijního programu vyučovaného v angličtině a dále 39 absolventů FVHE. Titul Ph. D. byl udělen 5 absolventům FVL, 12 absolventům FVHE a 9 absolventům FaF.

Zlaté diplomy

Tato ojedinělá událost se na VFU Brno opakuje již třiačtyřicátým rokem. Veterinární lékaři, kteří v roce 1961 dokončili svá studia na tehdejší Veterinární fakultě, si po padesáti letech promoci opět slavnostně připomněli a obdrželi tzv. zlaté diplomy.

V pondělí 27. června ve 14 hod. se v aule na udělování zlatých diplomů sešlo kolem 30 absolventů, dalších dvacet si požádalo o zaslání diplomu poštou.

■ Absolventi rigorózního řízení PharmDr. na FaF VFU Brno

■ Zlaté diplomy provázela především radost ze setkání se spolužáky

■ Ti nejbližší... drželi palce a jsou náležitě pyšní

Za přípravou této významné společenské i akademické akce stojí Ústav cizích jazyků a dějin veterinárního lékařství ve spolupráci s vedením univerzity a FVL. Od prvního předávání v roce 1968 již

bylo uděleno celkem 1 248 zlatých diplomů.

■ text: Alena Sýkorová
foto: redakce

Slavnostní zakončení na Univerzitě třetího věku

V květnu se uskutečnily v rámci Univerzity třetího věku v programu celoživotního vzdělávání tři slavnostní ceremonie – své dvouleté studium ukončili studenti oboru Člověk a zvíře (44 absolventů), Člověk a zdravé potraviny (113 absolventů), Zdraví a léky (127 absolventů) a získali tak závěrečné Osvědčení o absolvování Univerzity třetího věku.

Účastníci celoživotního vzdělávání byli na univerzitě nejen odborně vzdělávání na přednáškách, seznamovali se s novými vědeckými poznatky pracovníků VFU Brno, ale v tomto aktivním využití svého volného času navázali i nové přátelské kontakty.

■ text: **Alena Sýkorová**

foto: A. Krátký

■ Ocenění absolventi univerzity třetího věku

KRMIVA 2011

18. mezinárodní konference o výživě zvířat

Jednou z významných příležitostí setkání odborníků z oblasti výživy zvířat je prestižní mezinárodní konference KRMIVA, která je každoročně pořádána v chorvatském letovisku Opatija, ležícím na západním pobřeží Kvarnerského zálivu. Konference je tradičně pořádána pod záštitou Ministerstva zemědělství, rybnářství a rozvoje venkova Chorvatska, Ministerstva vědy, vzdělávání a sportu a Evropské společnosti zemědělských inženýrů v Chorvatsku. V letošním roce se konalo již 18. setkání předních odborníků z oblasti výživy zvířat a krmiv, kterého

se zúčastnilo více jak 100 zástupců z 25 zemí světa.

V rámci konference byly prezentovány a diskutovány nejnovější poznatky z oboru výživy zvířat. Nosným tématem letošního setkání byla problematika produkce a využití obnovitelné energie v systémech chovu hospodářských zvířat a animální produkty jako funkční potraviny.

S velkým zájmem se setkaly příspěvky týkající se nových poznatků v oblasti techniky a technologie produkce krmných směsí. Bohatá diskuze byla vedena i na téma kvalita krmiva a hodnocení rizik bezpečnosti potravin. Českou republiku již tradičně reprezentovali zástupci Veterinární a farmaceutické univerzity Brno – prorektor VFU Brno prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc., přednostka Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny prof. Ing. Eva Straková, Ph.D., ředitel ŠZP Nový Jičín MVDr. Leo Kroupa, Ph.D., doc. MVDr. Ivan Herzig, CSc. Z významných zástupců České republiky byli přítomni a aktivně se účastnili konference ředitel Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv prof. MVDr. Alfred Hera, CSc., ředitel Ústředního kontrolního zkušebního ústavu zemědělského RNDr. Jaroslav

Staňa, CSc., zástupci Masarykovy univerzity v Brně i zástupci podnikatelské sféry České republiky.

Součástí slavnostního zahájení konference se stalo již tradiční setkání představitelů České republiky s obchodním radou Velvyslanectví České republiky v Zagrebu Ing. Tomášem Kuchtou a poslankyní pro českou a slovenskou menšinu v chorvatském parlamentu mr.sc. Zdenkou Čuchnil. Významným aktem slavnostního zahájení konference bylo i předání děkovních plakátů představitelům a spolupracovníkům vědeckého časopisu Krmiva, kde významné ocenění získala prof. Vlasta Šerman (Veterinární univerzita v Zagrebu), která velmi aktivně, zejména v oblasti vědecko-výzkumné a publikační, spolupracuje s prof. Pavlem Suchým a prof. Evou Strakovou, kteří jsou členy Redakční rady časopisu KRMIVA. Navazující ročník konference, tedy 19. mezinárodní konference KRMIVA, se uskuteční v Opatiji v r. 2012.

■ text: **Eva Straková**

Přednostka Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny

foto: archiv autorky

■ Zástupci České republiky na 18. mezinárodní konferenci o výživě zvířat KRMIVA 2011

18. 5. 2011 se v hotelu Avanti konal již IX. ročník Kábrtových dietetických dnů. Konference o bezpečnosti a produkční účinnosti krmiv se těší mezinárodnímu zájmu – hosté přijeli ze Slovenska, Chorvatska, Řecka a Ukrajiny

20. 5. 2011 ■ „Co všechno nám má říct lékárník?“ Na toto téma debatoval v pořadu Sama doma České televize Brno PharmDr. Karel Vašut. Ten se na FaF zaměřuje ve výuce na správnou komunikaci lékárníka s klientem, aby pacient odcházel z lékárny spokojený a odnesl si s sebou co nejvíce užitečných informací o užívání léků.

23. 5. 2011 ■ Studenti FVL měli možnost zúčastnit se celodenní přednášky světově uznávané specialistky na chirurgii u malých zvířat Theresy W. Fossum, která řídí texaské výzkumné centrum TIPS. U příležitosti této významné návštěvy byla následující den uspořádána tisková konference pro média.

31. 5. 2011 ■ CEITEC – Středoevropský technologický institut – byl prezentován odborné veřejnosti. Jedná se o projekt výstavby evropského centra excelence v oblasti věd o živé přírodě a pokročilých materiálů a technologií. V Brně toto centrum se špičkovým zázemím a podmínkami pro nejlepší vědecké pracovníky společně připravují místní univerzity, mezi nimi také VFU Brno, a výzkumná pracoviště.

31. 5. 2011 ■ Fakulta veterinární hygieny a ekologie uspořádala setkání zástupců Státní veterinární správy ČR se studenty především magisterského studijního programu FVHE. V posluchárně Pavilonu prof. Lenfelda se diskutovalo na téma zaměstnání a pracovního uplatnění studentů po ukončení studia.

Ve dnech **30. 5.–3. 6. 2011** Institut celoživotního vzdělávání na VFU Brno pořádal odborný pětidenní kurz Inseminace koní.

1. 6. 2011 ■ Mladí vědci – veterináři představili na XIII. ročníku Konference mladých vědeckých pracovníků v Brně své nové poznatky z výzkumu. Více informací se dočtete na str. 33.

2. 6. 2011 ■ Kaunicovy studentské koleje se stály rájem filmařů. Štáb České televize zde natáčel část pro čtyřicetidenní dokument o R. Heydrichovi, který se bude vysílat letos na podzim.

IX. Kábrtovy dietetické dny

Dne 18. května 2011 se uskutečnilo setkání evropských výživářů při příležitosti konání IX. Kábrtových dietetických dnů. Konferenci pořádal Ústav výživy, zootechniky a zoohygieny, Fakulty veterinární hygieny a ekologie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Konference byla jednou z prvních akcí Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, která byla pořádána při příležitosti oslav Světového veterinárního

Skřivanovou, CSc., ředitele ÚSKVBL v Brně prof. MVDr. Alfreda Heru, CSc., ředitele UKZUZ RNDr. Jaroslava Staňu, CSc. a významné představitele univerzit České republiky. Při slavnostním zahájení konference vystoupil rektor VFU Brno prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc. MBA, děkan FVHE VFU Brno doc. MVDr. Ladislav Steinhauser, CSc., prezident KVL ČR MVDr. Ondřej Rychlík. Nedílnou součástí konference

■ Předsedající konference (zleva: prof. Eva Straková, doc. Ladislav Steinhauser, prof. Vladimír Večerek, prof. Pavel Suchý, MVDr. Ondřej Rychlík)

roku 2011, jako připomenutí založení první vysoké školy veterinární v Lyonu, před 250 lety. Po odborné stránce byla konference již tradičně zaměřena k otázkám zdravotní nezávadnosti krmiv s vlivem na produkční zdraví zvířat a k problematice dietetiky a hygieny krmiv. V souladu s řešením Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost „Inovace výuky v oblasti ochrany a welfare zvířat“ byla po odborné a vědecké stránce pozornost věnována i poznatkům z oblasti bezpečnosti krmiv. Slavnostního zahájení konference se ujala přednostka Ústavu výživy, zootechniky a zoohygieny prof. Ing. Eva Straková, Ph.D., která ve svém úvodním projevu vyzdvihla význam konference, který byl umocněn i účastí předních odborníků nejen z univerzit, výzkumných ústavů, klinické veterinární praxe, krmivářského průmyslu, ale i účastníky z podnikatelské sféry z 5 evropských zemí. Jmenovitě přivítala ze zahraničních účastníků zástupce z Chorvatska, prof. Dr. sc. Gordanu Králik, Dr.h.c., rektorku Univerzity Josipa Juraje Strossmayera v Osijeku; zástupce Univerzity veterinárního lékařství a farmacie v Košicích; zástupce z Řecka a Ukrajiny. Z České republiky jmenovitě přivítala ředitelku VÚŽV v Uhřetěvsi prof. Ing. Věru

byla i vzpomínka a připomenutí osobnosti prof. MVDr. Jaroslava Kábrta, Dr.h.c. (+6. 2. 2007), vysokoškolského pedagoga, který je považován za významnou osobnost moderního pojetí veterinární dietetiky. Úvodní vzpomínkové přednášky na profesora Jaroslava Kábrta se ujal přednosta Ústavu cizích jazyků a dějin veterinárního lékařství MVDr. Pavel Brauner, Ph.D. V rámci konference zaznělo 40 odborných příspěvků, které byly prezentovány formou aktivního sdělení. V průběhu devíti ročníků konání konference se mezi účastníky vytvořily nejen pracovní vztahy, ale i velmi přátelské a osobní vazby, které se velmi pozitivně projeví na celkové atmosféře konference.

Konference byla tradičně zakončena společenským večerem. Na základě úspěšného průběhu konference a zájmu odborné veřejnosti se organizační výbor konference těší na setkání s účastníky na jubilejních „X. Kábrtových dietetických dnech“, které se budou konat v r. 2013.

■ text: **Eva Straková**
přednostka Ústavu výživy,
zootechniky a zoohygieny
Pavel Suchý
prorektor VFU Brno
foto: Radovan Jůzl

XIII. konference mladých vědeckých pracovníků

Ve středu 1. června již potřinácté nejen mezi sebou prezentovali mladí vědci, studenti doktorského studijního programu, svou vědeckovýzkumnou práci. Hlavním organizátorem této akce je Ústav hygieny a technologie mléka FVHE VFU Brno, pod záštitou oborové rady DSP FVHE Hygiene a technologie potravin, na Fakultě veterinárního lékařství zajistil průběh prezentace přednášek Ústav mikrobiologie a infekčních chorob.

Organizátoři mohli s potěšením konstatovat, že zájem o účast na konferenci vzrůstá, vždyť letos se přihlásilo 83 přednášejících (53 v sekcích FVHE, 30 v sekcích FVL). K doktorandům z VFU Brno se připojili studenti VŠCHT Praha, UVLF Košice, SPU Nitra, Univerzity Komenského v Bratislavě, Jihočeské univerzity České Budějovice. Konferenci zahájili děkan FVHE doc. Ladislav Steinhäuser, který ocenil nejen organizaci konference, ale také další posun kvality

na zvířat, veterinární toxikologie a toxikologie potravin, choroby volně žijících zvířat a zvířat zoologických zahrad), obory FVL (morfologie a fyziologie, patobiologie, choroby malých zvířat, choroby velkých zvířat). Každý výstup byl časově limitován na 10 minut. Po ukončení přednášek probíhala v rámci sekcí diskuze. Úroveň prací a prezentací byla hodnocena odbornými komisemi složenými z pověřených pedagogů ústavů FVHE a FVL VFU Brno.

„Při hodnocení těchto vědeckých vystoupení se zaměřujeme nejen na obsahovou správnost a aktuálnost, ale také na úroveň prezentace, schopnost reagování v diskusi, či formální stránku práce v písemné verzi,“ uvedla prof. Lenka Vorlová, přednostka Ústavu hygieny a technologie mléka. „Bez schopnosti umět dobře odprezentovat a obhájit své výzkumy se dnešní vědci neobejdou, proto účast na takovéto konferenci pokládám za velice přínosnou,“ dodává Vorlová.

■ Konference – sekce 1 – 2, posluchárna Pavilonu prof. Lenfelda

referujících. „Je výborné, že řada referátů letos na konferenci zazněla v angličtině. Je to první krok k tomu, aby naši studenti a absolventi vstupovali do mezinárodních týmů, nebáli se prezentovat svoji fakultu, svoje znalosti.“

Přednášky byly rozděleny do 11 sekcí: obory FVHE (hygiene a technologie potravin, výživa, dietetika hospodářských zvířat a hygiene vegetabilii, veterinární ekologie, veterinární biochemie, chemie a biofyzika, veřejné veterinářství a ochra-

Nejlepší práce byly oceněny diplomem a finanční odměnou předanými proděkanou FVHE doc. Vladimírou Pištěkovou a proděkanem FVL prof. Vladimírem Celerem. A jaké byly výsledky?

FVHE 1. – 2. sekce:

1. místo Mgr. Jana Pokorná – Káva a její účinek na konzumenta (VFU Brno)

2. místo Mgr. Daniel Vlkovič – Metody ověřování deklarovaných údajů na obalu medu (VFU Brno)

3. místo Ing. Lenka Ruprichová – Stanovení alergenních bílkovin v kozím mléce (VFU Brno)

3. – 7. sekce:

1. místo MVDr. Jana Petrášová – Sdílime tasemnice s našimi nejbližšími příbuznými? Molekulární a morfologická studie anoplocephalidních tasemnic z primátů (VFU Brno)

2. místo Ing. Ilona Profousová – Identifikace a kvantifikace proteinů střevního nálevníka lidoopů *Troglodytellaabrassarti* (VFU Brno)

3. místo MVDr. Michaela Kubelová – Šíří se klíšťata pozitivní na *Babesiacanis* územím Slovenska? (VFU Brno)

FVL 8. – 9. sekce:

tři nejlepší práce bez určeného pořadí

RNDr. Vlasta Lungová – Fyziologické funkce c-Myb v proliferaci, diferenciaci a apoptóze během odontogeneze (VFU Brno)

MVDr. Adéla Šperlová – Stanovení specifických protilátek proti viru bluetongue u volně žijících přežvýkavců v České republice (2010–2011) (VFU Brno)

Mgr. Veronika Jarošová – Detekce TT virů prasat v České republice pomocí kvantitativní PCR (VFU Brno)

10. – 11. sekce:

tři nejlepší práce bez určeného pořadí

MVDr. Petr Janalík – Orální neoplazie psů: Vybraní pacienti Veterinární a farmaceutické univerzity Brno (VFU Brno)

MVDr. Renata Stavínková – Oxidační stres u fen s tumory mléčné žlázy (VFU Brno)

MVDr. Robert Novotný – Reverzibilní suprese pohlavní aktivity kocourů (VFU Brno)

Členové hodnotících komisí byli s prezentacemi spokojeni, podle jejich názoru odborná úroveň přihlášených prací roste. Všechny prezentované práce jsou obsaženy ve sborníku dostupném v knihovně VFU Brno, v knihovnách pořádatelů ústavů a na CD nosiči, který obdržel každý účastník konference.

■ text: Alena Sýkorová

foto: redakce

6. 6. 2011 ■ Na VFU Brno proběhlo zasedání Správní rady VFU Brno za účasti nově jmenovaných členů – poslankyně Parlamentu ČR A. Putnové a prvního náměstka primátora Brna R. Kotziana. V rámci voleb se předsedou SR VFU Brno stal L. E. Martinec, opat starobrněnský, místopředsedy pak R. Svoboda, senátor, a E. Bartoňová, náměstkyně ministra MŠMT.

13.–16. 6. 2011 ■ Jak zacházet s toulavými a opuštěnými zvířaty, jaká má být následná péče v útulku – to byla náplň odborného kurzu pro strážníky, pracovníky útulků a ochránce zvířat. Kurz pořádal Institut celoživotního vzdělávání na VFU Brno.

15. 6. 2011 ■ Ojedinelou a největší sbírku historických kočárů a luceren ve střední Evropě mohli zhlédnout účastníci exkurze, kterou pořádal Klub dějin veterinární medicíny a farmacie VFU Brno. Kromě Muzea historických kočárů v Čechách pod Kosířem je čekala i prohlídka tamního zámeckého parku a Mánesovy síně.

16. 6. 2011 ■ VFU Brno se také v letošním roce umístila v anketě Brno TOP 100. Pořadatelem akce je časopis Brno Business a smyslem ankety je, jak obyvatelé města vnímají sebe samé, jaké osobnosti a společnosti považují za důležité pro ekonomický, politický, společenský, sociální, kulturní i sportovní život Brna. Pro každou oceněnou společnost je to určitě dobrá příležitost ke zvýšení prestiže.

21. 6. 2011 ■ Pokračovaly přijímací zkoušky pro uchazeče o studium na VFU Brno, tentokrát na Fakultě veterinárního lékařství.

24. 6. 2011 ■ Proběhlo jmenování nových profesorů. Dekret z rukou prezidenta republiky převzali tito úspěšní kandidáti, kteří uskutečnili profesorské řízení na VFU Brno: doc. Modrý (FVL VFU Brno), doc. Klimeš (FaF UK Hradec Králové) a doc. Vinšová (FaF UK Hradec Králové).

Jihomoravské centrum pro mezinárodní mobilitu, jehož členem je i VFU Brno, vyhlásila soutěž Ph.D. TALENT. Tato soutěž nabízí doktorským studentům možnost získat na dobu tří let finanční podporu ve výši 10 tisíc Kč měsíčně. Do soutěže se mohou přihlásit doktorandi studující prvním rokem na VFU Brno – nejbližší registrace přihlášek proběhne v září 2011. Více o projektu: <http://www.jcmm.cz/doktorandi.html>

Jarní putování po Raxalpe

Navzdory nepříznivé předpovědi počasí se v sobotu 14. 5. 2011 ráno před tělocvičnou VFU Brno scházeli studenti a zaměstnanci školy, aby se vydali společně vstříc dalším alpským dobrodružstvím. V 6 hodin byl autobus obsazen všemi přihlášenými účastníky a tak jsme mohli společně vyrazit směrem k „Wiener Hausberge“. Pro zahájení letošního jubilejního dvacáté sezóny jsme zvolili přechod hřebene Raxalpe. Jako bonus jsme pro odvážné zájemce, kteří mají pevný horský krok a netrpí závratí, do programu zařadili dvě lehké zajištěné cesty – via feraty. Někteří účastníci zájezdu se s tímto pojmem setkali poprvé a tak jim ti zkušenější cestou objasňovali, o co jde.

Feratou rozumíme zajištěnou cestu v horách, která umožní vysokohorským turistům pronikat do míst a terénů dříve přístupným pouze horolezcům. K překonání obtížných úseků je ve skále pomocí skob upevněno lano a další pomůcky jako jsou žebříky, stupy, ocelové skoby a kolíky. Náročnost cest je různá a poznáme ji podle označení.

V Rakousku se používá pětimístná stupnice obtížnosti, kterou označují písmena abecedy. A je nejlehčí a E obsahuje extrémně těžké a často silově náročné pasáže. Pro ty, kteří se chtějí blíže seznámit se zajištěnými cestami a zažít kromě krásných pohledů na scenérii hor i vzrušující lezení po skalách, během něhož se adrenalin relativně snadno vyplavuje do krve, doporučujeme navštívit Raxalpe. Je

■ Zdolání Heukuppe (2007 m n. m.)

to malebné vápencové pohoří nedaleko Vídně. Kromě obvyklých turistických cest nabízí zájemcům dvacet zajištěných cest (ferat, klettersteigů) všech stupňů obtížnosti. My jsme si letos vybrali z těch lehkých Reissstalersteig a Bismarcksteig.

Cesta z Brna do Raxalpe je jednoduchá a po vybudování části dálnice i poměrně rychlá. Po nezbytné zastávce v motorestu za Vídní jsme pokračovali směrem na Semmering. Před průsmykem jsme odbočili do městečka Gloggnitz a proti proudu průhledné říčky Schwarza do Reichenau an der Rax. Z tohoto lázeňského střediska začíná autobus stoupat až do sedla Preiner Gscheid (1070 m n.m.) V sedle bylo poměrně chladno a foukal studený vítr. Pečlivě jsme se oblékli, zabalili batohy a kolem desáté hodiny zahájili túru. Měli jsme před sebou tisíc metrů převýšení na

■ „Příjemných“ 15 m stoupání po žebříku

nejvyšší vrchol pohoří Heukuppe (2007 m n. m.). Jakmile jsme začali stoupat lesem, postupně jsme odkládali jednotlivé vrstvy oblečení a zprvu jednotlivý zástup turistů se natáhl v dlouhého hada, jenž se plazil pomalu vzhůru kolem chaty Reisstalerhütte (1477 m) až k patě skalní stěny, kde začínala zajištěná cesta.

Zajištěná cesta začíná obvykle obtížnějším úsekem, který má prověřit schopnosti odvážlivců. Stejně tak tomu bylo i u nástupu na Reisstalersteig. Na jejím začátku museli všichni překonat asi patnáct metrů vysokou skalní stěnu zajištěnou ocelovým lanem. Všem účastníkům se podařilo úvodní test zvládnout. Správně

■ Sněhulák na památku

vystoupali levou nohou a přitáhli se oběma rukama vzhůru k lanu. Dále je už čekal jen prudký výstup po policích a úzkém chodníčku s jedním pětimetrovým žebříkem a některými úseky zabezpečenými lanem. Lapající po dechu se řada z nich zastavovala, kochala se pohledem do údolí a slibovala si, že před příštím výletem začne s tvrdým tréninkem. Zavrhne výtah, bude chodit běhat... Po vydýchání a občerstvení douškem vody však nezbývalo než stoupat vzhůru k vrcholu. Všem se ulevilo, když jsme se vynořili nahoře nad vápencovou stěnou a zahlédli vrcholový památník na Heukuppe. To už je čekalo jen mírné dvacetiminutové stoupání a po něm první letošní zasloužený vrchol. Po obvyklých vrcholových rituálech si někteří z nás povšimli, že se na západ od nás začaly houfovat nebezpečné černé mraky. Proto jsme urychlili skupinové focení a zahájili jsme sestup směrem k chatě Karl-Ludwig Haus (1804 m n.m.).

Cestou nás popohánělo vzdálené hřmění a byli jsme rádi, že jsme se mohli s prvními padajícími dešťovými kapkami schovat do chaty.

Měli jsme štěstí. Sotva jsme usedli v jídelně chaty, otevřela se nebesa a vypukla bouřka jako hrom. Potemnělou oblohu křížovaly blesky, okolní hory odrážely dunění hromů a prostor kolem chaty byl po-

kryt kobercem krup. Chata je v generální rekonstrukci a všichni jsme ocenili ochotu personálu, který se v těchto bojových podmínkách dokázal postarat o naše žaludky. Nabídl nám nejen teplý čaj, ale i výbornou chřestovou a gulášovou polévku.

O půl druhé přestalo pršet, nebe se vyjasnilo a my jsme se rozhodli pokračovat dále. Za slunečního svitu jsme sestoupili k údolní stěně hory Predigstuhl. Traverzuje ji asi kilometr dlouhá zajištěná cesta Bismarcksteig. První třetinu tvoří horský chodník, který za skalní hranou přechází v lanem zajištěnou cestu. Když jsme ji poprvé před sedmi lety přeběhli se skupinou studentů, připadala nám lehká a jednoduchá. Stejně tak připadala asi i první skupince dvaceti „chrtů“, které vedl Michal Trapek. Díky rychlejšímu tempu ji přešli za sucha a mohli pokračovat dál na Otto-Schutzhaus (1644 m n. m.) a podle plánu sestoupit do Edlachu an der Rax (540 m n.m.).

Druhá pomalejší skupina takové štěstí neměla. Sotva se dostala na skalní stěnu, začalo drobně pršet, stěna se zahalila do temných mraků a hlubina pod námi se

nebezpečí v podobě zasněžených žlebů, jejichž přechod se často podceňuje. Ale i toto nebezpečí se nám podařilo šťastně překonat a někteří studenti si s radostí postavili pěkného jarního sněhuláka.

K chatě Neue Seehütte (1648 m n. m.) dorazili poslední opozdílci až po 16. hodině. Proto jsme museli změnit původní plánovanou trasu. Po krátké poradě jsme se rozhodli sestoupit dosud neprozkoumaným Köbl-Kühnsteigem. Díky tomuto rozhodnutí jsme objevili novou pohodlnou sestupovou cestu, která nás kolem Waxriegelhausu (1361 m n. m.) dovedla zpátky do sedla Preiner Gscheid, kde na nás čekal autobus. Poslední část cesty nám zpestřila pohádková duha, která se nečekaně rozklenula nad našimi hlavami. Po krátkém občerstvení a zaslouženém pivu jsme sjeli serpentinami dolů do Edlachu. Měli jsme obavy, že budeme muset čekat na skupinu Michala Trapka, která musela v závěru cesty absolvovat 1100 výškových metrů náročný sestup.

Byli jsme však mile překvapeni, protože se objevili ve vesnici zároveň s naším pří-

■ I při lapání po dechu se účastníci výletu stačili kochat

hrozivě prohloubila. Postup celé skupiny se výrazně zpomalil. Ti, kteří podcenili obutí, ztratili na mokré skále dřívější jistotu a pohyb některých účastnic začal brzdit strach. Rozklepala se jim kolena a začaly se tělem lepit ke skále, místo aby využívaly skalních stupů a umělých pomůcek. S pomocí zkušenějších však všechny problémy překonaly a ztracenou jistotu znovu nabyly na pevném chodníku. Definitivně si oddechly až na horských loukách a mezi kosodřevinou. Tam však na nás číhalo daleko větší

jezdem. Kdybychom se pokusili o naplánování takového setkání, těžko by se nám podařilo je takto dokonale narežít. Obě skupiny si začaly vyměňovat zážitky z dramatických událostí prvního jarního výletu do hor. Jakmile se autobus vydal na zpáteční cestu do Brna, znavení horalé tvrdě usnuli. Možná se jim zdálo o zážitcích, na které někteří budou vzpomínat po celý život.

■ text: PaedDr. Jan Kubernát
foto: archiv autora

Psalo se o nás v UMSCHAU, č. 24, roč. 21:

Studentská výměna Brno – Lipsko 2010

Studentské výměnné programy mezi VFU Brno a Fakultou veterinárního lékařství Univerzity v Lipsku mají již dlouhou tradici. Konají se od konce 90. let a studenti si z týdenního pobytu odváží kromě spousty zážitků také řadu nových poznatků z veterinární oblasti.

Loni zahájili jako první návštěvu studenti z Lipska. Za německé partnery výměny zaštiťuje prof. Fehlhaber z Institutu hygieny potravin, na české straně je hlavní organizátorkou proděkanka FVHE V. Pištěková.

V první řadě byly studentky z Německa seznámeny s areálem VFU Brno, který je rozlohou srovnatelný s tím jejich v Lipsku. Ubytování bylo zajištěno v dvouúžkových apartmánech. Proděkanka Pištěková jim poté rozdala definitivní týdenní rozvrh, který byl velice pestrý a bohatý.

Zahraničním návštěvnícím připadal nejvíce úsměvný četný výskyt jména „Jana“. Když zjistily, že další české studentky se jmenují například Dana, tak se jim jména docela dost často pletla. Komunikace probíhala v angličtině, někdy to šlo hůře, ale studentky se mezi sebou nakonec vždy domluvily.

Na první den výměnného pobytu byla naplánovaná prohlídka Kliniky chorob psů a koček a Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců. Studentky z Lipska žasly nad moderně vybavenými ordinacemi a ocenily do detailu promyšlenou stavbu budovy Kliniky malých zvířat. Průvodcem jim byl prof. Z. Knotek, který jim rád představil své království.

Další zajímavý zážitek přineslo studentkám zhlédnutí přenosu embryí u skotu, který prováděla doc. M. Lopatářová.

Večer patřil prohlídce centra Brna společně s českými studenty, kteří své zahraniční přátele seznámili s centrem města, aby se tam příště mohli vypravit sami. Návštěva byla překvapena velkým množstvím kostelů, zavítala na Starou i Novou radnici, pak přišel výstup na hrad Špilberk, který Brnu dominuje. Obrovské nadšení sklídilo noční osvětlení hradu.

Ve středu se při výuce vyráběly jogurty a sýry, které si studentky mohly následující den sníst k snídani. Nechyběla ani analýza a ochutnávka medu. V pátek výuka pokračovala prohlídkou mlékárny a továrny na výrobu salámů. Po návratu do areálu univerzity došlo na seznámení se s Klinikou

velkých zvířat, konkrétně na Klinice převýkavců vzbudily nadšení čerstvě narozená kůzlátka.

Další zážitky čekaly na zahraniční hosty za branami brněnské ZOO. Probíhaly tam zrovna částečné stavební úpravy a studentky se tak mohly seznámit s nově připravovanou koncepcí zoologické zahrady.

Studentky lipské Veterinární fakulty

V týdenním plánu nesměla chybět ukázka porážky prasat. Na univerzitních jatkách poskytl výklad děkan L. Steinhauser.

Lipské studentky ještě během pobytu čekaly velikonoční trhy, bowling a společný klubový večírek s českými kamarády. S naší kuchyní byly také moc spokojené. Nakupovaly si různé druhy sýrů i pečiva k snídani, domů si vezly typicky české oplatky, salámy a víno. Na konci brněnského šestidenního pobytu se lipské studentky mohly pochlubit svou vyšperkovanou výslovností hlásky „ř“ a také tím, že uměly česky poděkovat a poprosit. Z Brna pak skupinka německých přátel zamířila na jeden do Prahy a poté domů.

A návštěva byla oplacena...

Dvanáct budoucích veterinářek z VFU Brno se do Lipska vypravilo v týdnu od 19. do 24. dubna. Tam se jich ujala skupinka německých studentů v čele s Heike Mitterer – Istyagin. Právě Heike ráda vzpomíná na milou návštěvu, a proto napsala o této výměně příspěvek do lipského univerzitního časopisu „Umschau“.

Výměnný pobyt byl charakteristický neskutečně krátkými nocemi a zajíma-

vým programem. První den naši skupinku slavnostně přivítali prof. Fehlhaber a děkan Fakulty veterinárního lékařství prof. Dausgies. Následovala krátká prohlídka fakulty a hurááá do víru velkoměsta. Na středu byl naplánovaný výlet do Oberholzu s prof. Seffnerem. Studenti byli zasvěceni do historie veterinární medicíny a především jejího pokroku během posledního století. Návštěva muzea sklídila veliký úspěch, hlavně pro poutavě podané vyprávění prof. Seffnera, který by mohl svým nadšeným výkladem konkurovat kdejakému učiteli dějepisu ve škole.

Odpoledne se už brněnské studentky převlékaly do bílých pláštíků na veterinární klinice. Prof. Schusser jim ukázal gastroskopii u koně.

Večer a hlavně „krátká“ noc patřila „Menzapárty“.

Následující den se už v 6:30 hod. vyjždělo na drůbeží jatky do Mutzschenu. Poklidná cesta, díky dospávání po akčním večírku, trvala jen 45 minut. Ovšem na jatkách se studentky probraly. Mnohé z nich viděly tento vysoce modernizovaný provoz poprvé. Poté následovala návštěva Kliniky ptáků a plazů.

Ten, kdo po tak náročném dni našel ještě zbytky sil, vydal se s německými přáteli k památníku „Bitvy národů“ (roku 1813 u Lipska). Aby se tento zážitek stal vskutku nezapomenutelným, čekalo tam na studenty 364 schodů a nahore u památníku překvapení – byl odtud nádherný výhled na celé Lipsko.

Den před odjezdem zavítali studenti do ZOO. Přes dvě hodiny se jim věnoval doktor Bernhard, díky kterému se mohli podívat zblízka na žirafu, slona a další exotická zvířata. Jako perlička byla pro nastávající veterináře připravena testovací střelba – střílelo se samozřejmě do atrapy zebry. Studenti byli lipskou ZOO uchvácení. Ještě další hodinu si sami na vlastní pěst procházeli její areál. K naší výpravě se také připojily doc. B. Tremlová a doc. V. Pištěková.

V pozdním odpoledni byl rušný týden zakončený příjemným posezením na grilovací párty. Nechyběly dobré steaky, klobásy, pivo a víno. V sobotu po snídani se české studentky se svými novými přáteli rozloučily a vydaly se zpět do Brna.

■ text: Alena Sýkorová

foto: archiv doc. Pištěkové

2. ročník fotografické soutěže 4. 5.–30. 9. 2011 „OBDIV“

Loni byl odstartován první ročník fotografické soutěže na půdě Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Přihlásilo se do ní velké množství zájemců a porota to při výběru těch nejlepších snímků neměla vůbec snadné. Nejúspěšnějších deset fotografií je zarámováno a vystaveno v budově rektorátu.

Nastal čas vyhlásit druhý soutěžní ročník. A není vhodnějšího okamžiku než v den konání Majálesu, tedy od středy 4. května. Tentokrát to bude soutěž na téma „Obdiv...“. Uzávěrka soutěže je 30. září 2011.

A co si pod tématem „Obdiv“ můžete představit? Například náplň vašeho studia, v čem vidíte smysl svého budoucího povolání a co na nich obdivujete. Určitě si uvědomíte, že každý den se na univerzitě naskytne okamžiky, ať už při bádání, léčbě zvířecích pacientů, nebo při vašich studijních či sportovních výkonech, které obdiv zaslouhují.

Podmínky fotografické soutěže:

Obecné:

- Vyhláшателеm soutěže je redakce časopisu Vita Universitatis. Zúčastnit se může každý zaměstnanec a student VFU Brno.

- Každý z účastníků se může zúčastnit se svou fotografií, barevnou i černobílou, v obvyklém formátu jpg., tif., ve velikosti 2 580 x 1932 px a odvozené větší. Fotografie musí být opatřeny popiskem, jménem a příjmením autora a kontaktem na osobu autora (telefon, e-mail).
- Složení hodnotící poroty stanoví vyhlášovatel. Porota vybere vítězné fotografie na 1. – 5. místě. Vítězové soutěže budou ohodnoceni finanční odměnou ve výši: 1. místo 10 tis. Kč, 2. místo 7 tis. Kč, 3. místo 5 tis. Kč, 4. místo 3 tis. Kč, 5. místo 1 tis. Kč. Rozhodnutí poroty bude veřejně vyhlášeno 18. října 2011.

Ostatní:

- Fotografie mohou být předávány zasláním fotografie na uvedenou adresu tiskové mluvčí VFU Brno sykorovaa@vfu.cz
- Zasláním fotografie do soutěže vyjadřuje účastník vůči vyhlášovateli tu skutečnost, že je oprávněn s fotografií nakládat, zejména, že je jediným autorem fotografie; v případě spoluautorství je nutno doložit souhlas všech autorů fotografie. Zasláním fotografie do soutěže uděluje účastník vyhlášovateli oprávnění k použití fotografie nejen v rámci soutěže, ale i v rámci

dalších aktivit spojených především s propagací univerzity. Toto oprávnění se poskytuje jako bezúplatné, nevýhradní, teritoriálně a časově neomezené; vyhlášovatel soutěže není povinen jej využít.

- Každý účastník je povinen při pořizování fotografií dbát oprávněných zájmů a práv třetích osob, zejména osob na fotografii a jejich soukromí a práv na ochranu osobnosti. Zasláním fotografie do soutěže dává účastník vůči vyhlášovateli jednoznačně najevo, že splnil podmínky tohoto odstavce a že souhlasí s tím, že zcela odpovídá za porušení těchto práv.
- Vyhlášovatel bude nakládat s poskytnutými osobními údaji účastníků v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Předáním osobních údajů pro potřeby soutěže souhlasí účastník s tím, že vyhlášovatel je oprávněn zveřejnit jméno a příjmení účastníků ve fotosoutěži. Vyhlášovatel je oprávněn zpracovávat osobní údaje poskytnuté účastníkem. Vyhlášovatel si vyhrazuje právo kdykoli změnit podmínky soutěže.

Naše porota se už nyní těší, jak bude obdivovat vaše vydařená a především obdivuhodná fotografie.

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

ISSN 1803-3830

